БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 2 (7032) ЯНВАРИИН 4 ВТОРНИК 1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. Ворошиловай шэнэ жэлээр хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд! Манай инаг Эхэ ороной—Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай хүндэтэ гражданинууд!

Гаража байгаа Шэнэ жэлтэй дашарамдуулан Таанадые үнэн зүрхэнһөө амаршалнаб!

Советскэ хүнүүдэй хүсэлэл оролдолгын ашаар үнгэрэгшэ жэл манай Эхэ орон бүри баян, бүри хүсэтэй болоо гэжэ тон баяртайгаар тэмдэглэнэбди.

Үнгэрһэн жэл социалистическэ промышленность дам саашадаа хүгжэһэн, хүдөө ажахы улам дэбжэһэн, манай олонациональна Эхэ ороной наука ба культура һалбаран бадарһан байна.

Эдэ түйлалтанууд хадаа героическа советскэ арадай—хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай ба интеллигенциин үүсхэн зохёохы ажалай аша үрэнь мүн. Эгээл тэдэнэр—өөрынгөө Коммунистическэ партяар хүтэлбэрилэгдэһэн, коммунистическэ общество эсэшэ сусашагүйгөөр байгуулагшад, эб найрамдалай ба хүнүүдэй зол жаргалай түлөө алдарта тэмсэлшэд—шэнэ илалтанууд тээшэ этигэл найдабаритайгаар зорижо ябанад.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай агууехэ сурталаар зоригжоһон советскэ арад хадаа Эсэгэ ороноо бүри ехэ хүсэ шадалтай болгохын тула үшөө ехэ эршэ зоригтойгоор энэ гараха жэлдэ ажаллаха байнал.

Бидэнэр амжалтануудаараа омогорхохо зууараа Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын, эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай үсэд шанга оролдолгын ашаар үнгэрөөшэ жэл уласхоорондын шахардуу байдалай зарим тэдыгээр һуларуулагдаһыень Шэнэ 1955 ондо орохоёо байхадаа ханамжатайгаар тэмдэглэнэбди. Үни удаан ба бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэл өөрынгөө аша үрые үгөө.

Тиигээд эб найрамдалай дайсад энээндэ дурагүй.

Баруунай зарим гүрэнүүдэй засаг баригшад өөһэдынгөө арадуудай һанал хүсэлые тоонгүйгөөр, түүхын һургаалые мартаад хойноо айхабтар аюулта хойшолонгуудтай агрессивнэ политика ябуулжа үргэлжэлһөөр.

Баруунай гүрэнүүд Европын тэг дунда германска милитаризмые һэргээжэ байхадаа оршон байдалые түбэгтэй болгоно, шэнэ дайнай аюулые ехэ болгоно. Тиигээд эб найрамдалда дуратай арадууд энэ баримтые орхижо гараха аргаһыгүй юм.

Хилын саанахи оронуудай хүндэтэ гражданинууд, эрэгтэйшүүл ба эмэгтэйшүүл, хүбүүд, басагад! Бүхы хүн түрэлтэнэй золонь болоходоо үнгэрөөшэ жэл амгалан тайбан байдалтай жэл байһан юм.

Бүхы оронуудай үнэн сэхэ, жинрэй хүнүүдэй дай хүсэдэггүйдэнь, тэдээнэй аха дүүгэй ёһоор һаналаа ойлголсон эбтэйгээр ажаһуухые хүсэдэгтэнь би һэжэглэнэгүйб.

Хэрбээ арадууд эб найрамдалай хэрэгые өөһэдынгөө гарта абажа, тэрээниие эсэстэнь хүрэтэр хамгаалаа һаа эб найрамдалай дайсад өөһэдынгөө түсэбүүдые бэелүүлжэ шадахагүй юм.

Советскэ арад агуусхэ Хитад арадтай, демократическа оронуудай бүхы арадуудтай аха дүүгэй ёһоор һаналаа нэгэдээд байхадаа, энэ гарахаяа байгаа Шэнэ жэл бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые дам саашадань бэхижүүлхэ жэл болохо гэжэ этигэнэ.

Европын эб найрамдалда дуратай гүрэнүүд европейскэ арадуудай эб найрамдалай ба аюулгүйн агуусхэ хэрэгэй түлөө тэмсэлдээ хэлбэрингүй бата нэгэдэлтэй, нягтаралтай ба эршэ зоригтой байһанаа һая болоһон Московско зүблөөн дээрэ элирхэйлэн харуулаа. Европодо аюулгүй байдалые хамтаараа хангаха системэ байгуулхые уряалһан Московско зүблөөнэй Декларациие советскэ хүнүүд болбол хилын саада тээхи бүхы жинрэй хүнүүд мэтэ һайшааһан байна.

Агуусхэ ороной ороо эзэн, эб найрамдалай түлөө, бүхы хүн түрэлтэнэй эрхэ сүлөөгэй ба зол жаргалай түлөө түрүү зэргын тэмсэлшэ советскэ арад Шэнэ жэлые үүсхэн зохёохы хүсэ шадал түгэлдэрөөр, бараг дашагүй эршэ зоригтойгоор, өөрынгөө инаг Эхэ ороной аша туһада бүри баатарлигаар ажаллахые бэлэн байжа угтана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын нэрэһээ хүндэтэ Эсэгэ оронойхид, Шэнэ жэлтэй дашарамдуулан Таанарые халуунаар амаршалнаб!

Бүхы оронуудай жинрэй ба үнэн сэхэ хүнүүдые Шэнэ жэлээр амаршалнаб! Бүхы арадуудай хоорондохи бата бэхи эб найрамдалай түлөө, бүхы хүнүүдэй зол жаргалай түлөө хүн түрэлтэнэй тэмсэлдэ Шэнэ жэл бүри ехэ амжалта асарха жэл болог лэ!

Шэнэ жэлээр дашарамдуулан!

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, мүн Парти болон Советскэ гүрэнэй үмэнэ габьяатай байһанайнгаа түлөө шагнагдаһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь Н. Н. Шаталинда декабриин 29-дэ Кремль соо Ленинэй орден барюулаа.

* * *

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй зууршалгаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Хэлхеэ холбооной нинтэсоюзна министерствые СССР-эй Хэлхеэ холбооной союзно-республиканска министерство болгобо.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведээр баталагдаһан списогэй ёһоор предприятинууд, организацинууд болон эмхи зургаануудые дамжуулан үгөөд, Союзна бүхы республиканудта Хэлхеэ холбооной союзно-республиканска министерство бии болгохо шухала гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум тоолобо.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй зууршалгаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Дээдэ һургуулинуудай нинтэсоюзна министерствые СССР-эй Дээдэ һургуулинуудай союзно-республиканска министерство болгоод, Украинска ССР-тэ Дээдэ һургуулинуудай союзно-республиканска министерство бии болгохо шухала гэжэ тоолоо.

(ТАСС).

„Варяг" гэжэ крейсерэй морягта шан барюулга

ТАМБОВ, декабриин 31. (ТАСС). Токаревскэ районой Швернигэй нэрэмжэтэ колхозой поселогто урдань «Варяг» гэжэ алдарта крейсерэй моряк ябаһан Андрей Николаевич Викторов ажаһуудаг. Тэрэ мүнөө 80 наһатай болобошье, ород-японско дайнай событинуудые һайнаар һанана.

А. Н. Викторов колхоздо ахалагша моришоноор олон жэлнүүдтэ хүдэлмэрилөө. Мүнөө тэрэ пенсидэ гаранхай. «Варяг» гэжэ крейсерэй ородой моряагуудай баатар байлдаанай болоһоор 50 жэлэй ойн гүйсэхэдэ, 1904 оной февралиин 9-дэ Чемульпогой дэргэдэ японско экскадртай болоһон байлдаанда өөрөө эрэлхэг зоригтойгоор ба зүрхэтэйгөөр дайллалдаһанайнгаа түлөө Викторов СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар «Шэн габьягагай түлөө» медаляар шагнагдаһан байна. Үсэгэлдэр Облисполкомой түрүүлэгшэ П. В. Рябов алдарта крейсерэй морягта баяр баясхалангай оршон байдалда шан барюулаа.

Шэнэ жэлэй уулзалга Кремльдэ болобо

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет декабриин 31-дэ Кремльдэ Шэнэ жэлэй уулзалга хэбэ.

СССР-эй Правительствын гэшүүд, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүд, СССР-эй ба РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл, московско промышленна предприятинуудай ба барилгануудай хүтэлбэрилэгшэд, социалистическэ хүдөө ажахын ажалшад, Советскэ Союзай Геройнууд ба Социалистическэ Ажалай Геройнууд, Советскэ Армиин, наука ба культурын элитэ ехэ түлөөлэгшэд Кремлёвско Ехэ Ордоной Георгиевска зал соо сугларба.

Уулзалгала хабаадагшад СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. Ворошиловай Шэнэ жэлээр хэлэһэн үгые альга ташан угтаба.

Агуусхэ Советскэ арадай, сэсэн мэргэн Коммунистическэ партиин нэрэ хүндэдэ, хүдэлмэришэн анги ба колхозно таряашадай нэрэ хүндэдэ, тэдээнэй эбдэршэгүй бүхэ барисаанай түлөө, шэн габьяата Советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэрэ хүндэдэ, Советскэ гүрэнэй эб найрамдалай политикын нэрэ хүндэдэ нүхэр К. Е. Ворошиловай табиһан юрөөлнүүдтэ сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар харюусаба.

Хани барисаата агуусхэ Хитад арадай нэрэ хүндэдэ, арадай демократиин оронуудай арадуудай нэрэ хүндэдэ юрөөл табигдахада уулзалгада хабаадагшад халуун хүндэтэйгөөр угтаба.

Энэ уулзалга хадаа Парти, Правительство ба советскэ арадай эбдэршэгүй нэгэдэлэй эли тодо үльгэр жэшээ болоһон байна.

* * *

Уулзалгын үедэ ехэ концерт болоо. Тэрээндэ Москвагай, Ленинградай ба Киевэй артистнууд хабаадалсаа.

(ТАСС).

Хитадай Арадай-Сүлөөлэлгын армиин дуунай ба хатарай ансамбль Иркутскда

ИРКУТСК, декабриин 31. (ТАСС). Үсэгэлдэр Иркутскын драматическа театр соо эндэ ерэһэн Хитадай Арадай-Сүлөөлэлгын армиин дуунай ба хатарай ансамблиинхидай концерт болоо. Сценын дээдэ захаар «Советскэ ба Хитадай арадуудай хэтэ мүнхын хани барисаан мандаха болтогой!» гэһэн лозунг улайран харагдана. Зал соо дүүрэн хүнүүд. Хүндэтэ айлшадаараа уулзахын тулада хүдэлмэришэд, албахаагшад, дээдэ һургуулинуудай заведенинүүдэй болон техникумүүдэй студентнүүд ерээ. Ансамблиин артистнуудай хитад баород хэлэн дээрэ дуулаһан «Парти—манипе жолоодогшо» гэһэн дуугаар концерт захална. Композитор Чжень Люй-чэниин бэшэһэн Хитадай Арадай-Сүлөөлэлгын армиин марш, композитор Цюй Си-сяниин бэшэһэн «Дэлхэйн арадуудай зүрхэн нэгэн» гэжэ, композитор Абликмугай бэшэһэн «Мао Цзэ-дун мандаха болтогой!» гэжэ болон бусад дуунууд тон ехэ һүр жабхалантайгаар, сэдьхэл хүдэлгэмөөр соностоо. Шагнагшадай гүйлтаар «Москва — Пекин» гэжэ дуун хоёр дахин дуулагдаа.

Ансамблиин хатарай группынхидай наада харуулхада зал соо һуугаашад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Хитадай артистнуудай концертын дүүрэхэдэ, тэдэниие городой ажалшадай түлөөлэгшэд халуунаар амаршалаа.

Мүн тэрэ үдэртөө Хитадай Арадай-Сүлөөлэлгын армиин ансамблиинхид нютагай гарнизоной сэрэгшэдтэ концерт харуулһан байна.

Мүнөөдэр Хитадай артистнууд Чита ороо.

Табадахи табанжэлэй техникэ
ТҮЛИШЭ ХЭРЭГЛЭДЭГГҮЙ ПАРОВОЗ

ВП 1—01 гэжэ сериин түлишэ хэрэглэдэггүй паровоз Дзержинскиин нэрэмжэтэ Мурманска заводто бүтээгдэбэ. Энэ паровозые Коломенско паровоз бүтээгшэд зохёогоо. Энэ паровоз бусад локомотивуудһаа юугээрээ илгаатайб гэхэдэ, тэрээнэй котелынь топко үгы юм. Паровозой рамада 21 кубическа метрын хэмжээтэй котёл-аккумулятор тодхогдонхой. Тэрэ котелынь 16 атмосферын даралтатай байхаар хараалагдана. Хүдэлхынь урда тээ паровозой котёл соо 60—70 процент уһа хэгдэхэ юм. Удаань стационарна котельнэһээ тусхай патрубкануудаар дамжуулагдан котёлдо пар үгтэхэ байна. Котёл-аккумуляторые хүдэлгэхын тула 30—40 минутаһаа ехэ бэшэ саг хэрэгтэй.

Локомотивай паровой машина 500 миллиметрын диаметртэй юрын хоёр цилиндрһээ бүридэнэ. Түлишэ хэрэглэдэггүй паровоз 4—5 часай турша соо зогсонгүйгөөр ябаха шадалтай байна. Шэнэ локомотив автоматическа болон гар тормозуудаар, электрическэ гэрэлээр хангагданхай. Машинистын будка соо тодхогдоһон аккумуляторна батарейһээ ток абтаха юм.

Түлишэ хэрэглэдэггүй паровоз 325 тонныя шэгнүүртэй составые сэхэ замаар 30 гаран километртэ шэрэхэ шадалтай юм. Скоростинь час соо 15 километр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ВП1—01 сериин түлишэ хэрэглэдэггүй паровоз.

ТАСС-эй фотохронико.

Г-н Чарльз Эдвард Шаттын асуудалнуудта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. М. Маленковой үгэһэн харюунууд

«Теленьюс» гэжэ телевизионно ба кинохроникальна компаниин вашингтонско бюрое даагша г-н Чарльз Эдвард Шатт гэгшэ нэгэ хэдэн асуудалнуудта харюу үгэхыень гуйжа, Г. М. Маленковто хандаһан байна.

Г-н Чарльз Эдвард Шаттын асуудалнууд ба Г. М. Маленковой үгэһэн харюунууд доро толилогдобо.

Асуудал. Эгээ хайшан гэбэл манай хоёр оронууд хоорондоо эбтэй амгалан ажаһуужа шадахаб?

Харюу. СССР ба США-гэй хоорондоо эбтэй амгалан ажаһуухын тула эгээн түрүүндэ хоёр талаһаа эб найрамдалые үнэхөөрөө хүсэхэ ба тэрэнэй түлөө оролдолго гаргаха зэргэтэй, тэдэнэр хоорондоо харилсахадаа амгалан тайбанаар зэргэлээд ажаһуужа болохо ба ажаһууха шухала байна гэһэн, мүн тэрэшэлэн бэе бэеынгээ интересүүдые харалсажа байха гэһэн хараа бодолһоо үндэһэлхэ ёһотой.

Советскэ Союз тухай хэлэхэ болоо һаа, тэрэ хадаа дээрэ хэлэгдэһэн хараа бодолые хүтэлбэри болгожо, СССР США хоёрой хоорондо бата бэхи, үни удаан саг соо байха амгалан ёһоной харилсаануудые бии болгохын ба мүнөө үедэ байгаа арсалдаануудые гуримшуулхын тула өөрһөөнь дулдыдаха бүхы хэмжээнүүдые абахаар саашадаашье бэлэн байна. Гэхэтэй хамта, Америкын Холбоото Штадуудайшье зүгһөө мүн лэ иимэ хүсэл оролдолго гаргагдаха бэзэ гэжэ хүлеэмээр.

Асуудал. Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай хоорондо түгшүүрилтэй байдалай эгээн гол шалтагаанинь Танай һанахада юун болоноб?.

Харюу. СССР США хоёрой хоорондо түгшүүрилтэй байдалай эгээн гол шалтагаанинь юуб гэхэдэ, Баруун Германиин үһөөгөө абахые һэдэдэг армиие шэнээр бии болгохо, буу зэбсэг яаража түхеэрхэ, мүн тэрэшэлэн Советскэ Союзые ба эб найрамдалда дуратай бусад гүрэнүүдые тойруулаад, хэдэн олон американска сэрэгэй базануудые байгуулха талаар зарим нэгэн американска зонхилогшод нэтэрүү ехээр оролдожо байна бшуу. Эгээл эдэ бүгэдые шэнэ дай бэлэдхэжэ байһан ябадал гэхэһээ ондоогоор хаража болохогүйл. Лондонско ба Парижска хэлсээнүүдые баталһан баруун гүрэнүүдэй гэмээр эб найрамдалай хэрэгтэ ехэ гай тодхор ушаруулагдана, сэрэгэй аюул улам һүжэрөөгдэнэ гэжэ мүнөө үедэ бултанда мэдээжэ болонхой.

Хүн түрэлтэндэ тоо томшогүй ехэ хохидол ушаруулһан германска милитаризмые һэргээхэ талаар, буу зэбсэг яаража түхеэрхэ ба эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдые сэрэгэй базануудаар хүреэлхэ талаар хэгдэжэ байгаа бүхы харата ябуулгануудаа, СССР-эй ба США-гэй хоорондо түгшүүрилтэй байдалые болюулхын тула, манай оронуудай эбтэй амгаланаар саашадаа харилсаха ябадалда шухала хэрэгтэй бата бэхи үндэһэ һуури бии болгохын тула орхихо хэрэгтэй.

Асуудал. Дальна Востогто бии байгаа арсалдаануудые гуримшуулха талаар дипломатическэ хэлсээнүүдэй хэгдэбэл Та һайшааха байгаа гүт?

Харюу: Тиимэ, Дальна Востогтохи хэдэ хэдэн асуудалнуудые гуримшуулха талаар энээндэ хамаатай гүрэнүүдэй хоорондо хэлсээ хэхэ ябадалые һайшааха хэрэгтэй. Бусад ондоо оронуудтай хамта Хитадай Арадай Республикын хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэһэн Женевскэ зүблөөнэй дүй дүршэл юу харуулнаб гэхэдэ, тиимэ зүблөөнүүд болоходоо үрэ һайнтай байдаг байна.

Асуудал. Атомна зэбсэгэй талаар уласхоорондын хиналта бии болгохо тухай асуудалаар Танай һанамжа ямар бэ, энээндэ хамаатай байһан талануудай зүбшөөн абамаар тиимэ таарамжатай түсэб зохёожо болохо гэжэ Та тоолоно гүт?

Харюу. Атомна зэбсэг тухай асуудалаар Советскэ Союзай баримталдаг хараа бодол һайса мэдээжэ юм. Атомна зэбсэгые үгэ дуугүйгөөр хорихо, гүрэнүүдэй буу зэбсэгһээ тэрэниие бүрин гаргаха ба энэ талаар баталагдаһан хэлсээнүүдэй дүүргэлтые сахихын тула уласхоорондын нарин шанга хиналта байгуулхын түлөө СССР тэмсэдэг.

Атомна зэбсэгые хорихо ба атомна дайнай аюулые зайсуулха талаар бусад ондоошье гүрэнүүд Советскэ Союзһаа дутуугүйгөөр хүсэхэ зэргэтэй.

Асуудал. Франциин, Великобританиин, Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай правительствонуудые Толгойлогшонорой хоорондо зүблөө үнгэргэхэ тухай дипломатическа хэлсээ хэбэл Та һайшааха байгаа гүт?

Харюу. Энэ талаар эгээн түрүүндэ юун гэжэ хэлэхэ хэрэгтэйб гэхэдэ, дүрбэн гүрэнүүдэй правительствонуудые Толгойлогшонорой хоорондо зүблөө үнгэргэхэ тухай асуудалай һайшаалтайгаар шиидхэгдэхэ арга боломжые үгы болгохын тула США, Англи ба Франциин зүгһөө һүүлэй үедэ бүхы юумэн хэгдэжэ байна. Баруун гурбан гүрэнүүд уласхоорондын шухала асуудалнуудые, түбхын түрүүндэ Германида хабаатай асуудалнуудые нэгэн талаһаань өөһэдөө мэдээд шиидхэхые оролдоно гэжэ бултанда мэдээжэ. Иимэ политика ябуулжа байһан аад, дүрбэн гүрэнүүдэй хоорондо зүблөө үнгэргэхэ тухай хооһон найдуулгаар арадуудые мэхэлжэ болохогүй гэжэ элитэ бэшэ аал.

Тиимэ болохолоороо, Франциин, Великобританиин, СССР-эй ба США-гэй правительствонуудые Толгойлогшонорой зүблөөн хадаа тэдэ дүрбэн гүрэнүүдэй зүблөөн дээрэ хаража үзэхэ асуудалнуудые уридшалан нэгэн талаһаа өөһэдөө мэдээд шиидхэжэрхиһэн хойнонь үнгэргэгдэхэ ёһогүй.

Асуудал. Американска арадта Та ямар нэгэн хүсэл дамжуулха байна гүт?

Харюу. Американска арадта үнэн зүрхэнэй амаршалгые ба шэнэ жэлэй эрхим һайн хүсэлнүүдые хүргэхэ байнаб. Америкын Холбоото Штадуудай ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондо хани барисаанай хүгжэхэ ба бэхижэхын тула бүхы арга боломжонууд бии. Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхэ энэ агуусхэ ба арюун нангин хэрэгтэ американска арад өөрынгөө зүгһөө бодото нэмэри хэхэ гэжэ найдаха байнаб.

Мүнөө үедэ бүхы арадууд дай үүдхэхые һэдэгшэдэй али бүхы аашануудые илангаяа һэргэг хёрхоор хаража байха ёһотой. Эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүй байдалые сахихын тула бүхы оронуудай арад зоной хүсэл эрмэлзэлгые нэгэдүүлхэһээ шухала зорилго мүнөө үедэ байхагүй.

Кремль соо залуушуулай бал болобо

Кремлёвско Ехэ Ордон олон үнгын галнуудаар яларанхай. Январиин 1-дэ шэнэ жэлэй балда Москвагай хоёр мянга хахадһаа үлүү хүбүүд, басагад эндэ ерээ. Тэдэнтэй хамта мүн Хитадай болон арадай демократиин бусад оронуудай залуушуулай түлөөлэгшэд ерэлсэбэ.

Үдэшын 8 час. Комсомолой Московско Городской комитедэй секретарь М. Давыдов сугларагшадые шэнэ жэлээр амаршалба.

«Парти — манипе жолоодогшо» гэжэ дуунай аялга һүр жабхалантайгаар соностоно. Тэрэниие Сталинай нэрэмжэтэ автозаводой хор дуулаа. Түрэл парти тухай дууе залуу булад хайлуулагшад, барилгашад, түмэрзамшад халан абаад дуулалдана.

Георгиевска зал соо олон үнгын галнуудаар яларжа байһан ёлко тойрон, Грановита палата ба бусад залнууд соо костюмированнэ бал захална.

Балда хабаадагшадта зорюулан Москва, Ленинград болон Киев городуудай искусствын мастернуудай хүсөөр ехэ концерт үгтөө. (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Политическэ хүдэлмэриие ажахын зорилгонуудтай зохилдуулан ябуулха

(Сэлэнгын аймагай партконференциһээ)

Сэлэнгын аймагай XXII партийна конференци һаяхан боложо, партиин айкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ.

Энэ асуудалаар элидхэл хэһэн КПСС-эй партиин айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Б. С. Семенов** аймагай партийна организациин тоосоото үе соогоо туйлаһан зарим хэды амжалтануудые тэмдэглээд, ехэнхи сагаа партиин айкомой, тэрэнэй бюрогой хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дунданuудые элирүүлжэ, тэрэниие эрид шууд усадхаха зорилгоор шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

Сэлэнгын аймагта хони, илангаяа нарин ба нарибтар нооһотой хонидые үсхэбэрилхэдэ ехэ таатай зохид байгаашье, энэ шухала хэрэг муугаар шиидхэгдэнэ. Жэл бүри хонидой тоо толгой улам олошоруулагдахын оронда, хорожо байна. Аймагай олохон колхозууд хонидые олоор һубайруулна. Жэшээлхэдэ, Ленинэй ба XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд дунда зэргээр 100 толгой хонидһоо арай гэжэ 60 хурьга абаһан байха юм. Тэдэ колхозууд абаһан хурьгадаа гарзагүйгөөр, бултыень ондо оруулжа шадаагүй.

Аймаг дотор орооһото культурануудай ургасые эрид дээшэлүүлхын түлөө тон бага хүдэлмэри хэгдэнэ. Зарим колхозууд үбэлэй үедэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые муу шанартайгаар ябуулна. Газар элдүүрилхэ талаар түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэнэгүй. Энээнһээ боложо тон бага ургаса абтаа, гүрэндэ таряа тушааха түсэб дүүргэгдээгүй.

Аймагай территори дээрэ республикын кочегарка болохо Галуута-Нуурай нүүрһэнэй шахтанууд, ВСЖД-гэй түмэр замай 16-дахи дистанци ба бусад промышленна предприятинууд бии. Теэд эдэнэй хүдэлмэридэ дутагдалнууд олон. Эдэ предприятинуудай, илангаяа нютагай промышленностиин предприятинуудай бүтээн гаргаһан продукциин өөрынь үнэ үшөө ехэ байһан зандаа, тиихэдэ шанарынишье һайн бэшэ.

Партиин айком, тэрэнэй промышленна таһаг (даагшань нүхэр Иванов) промышленна предприятинуудай хүдэлмэриие тодорхой бэшээр хүтэлбэрилнэ.

Партиин айком ажахын ба политическэ асуудалнуудые шиидхэхэдээ, тэрээндэ саг зуурын хэрэг шэнгеэр хандадаг, тэрэниие дүүргэлтэ болгоходоо партийна эхин организацинуудта анхаралаа багаар табидаг байна. Эхин парторганизацинуудые бэхижүүлхэ, тэдэнэй үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ айком ба тэрэнэй эмхидхэлэй таһаг (даагшань нүхэр А. Б. Бордонов) багаар анхаралаа табина.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд аймагай партийна организаци ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ талаар тон муугаар хүдэлмэрилөө гэжэ тэмдэглэбэд.

КПСС-эй айком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг (даагшань нүхэр Н. П. Попов) ажалшадай дунда, илангаяа колхознигуудай ба механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха хэрэгые бодотоор хүтэлбэрилнэгүй. Агитаторнуудые зүбөөр шэлэн олохо, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие муугаар ябуулна. Аймагай олохон партийна эхин организацинуудта агитаторай семинар хараалагдаһан болзортоо болодоггүй гэжэ делегадууд **Санжиев, Мурзин** гэгшэд хэлэбэ.

Делегат **И. З. Николаев** аймагай партийна организаци ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр ябуулна гэбэ. Партийна эхин организацинууд нютагтаа эмхидхэгдэһэн культурын гуламтануудай хүдэлмэридэ ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй, тэдэнэй хүдэлмэриие хинан шалганагүй гэжэ тон зүбөөр тэмдэглээ.

— Коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсал хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, Сүхын МТС-эй дэргэдэ эмхидхэгдэһэн политһургуулинууд ба кружогууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Эдэнэй занятинууд хододоо таһалдана, үнгэргэгдэһэн занятинуудайнь идейно-теоретическэ хэмжээн тон муу. Манай МТС-эй олохон механизаторнууд-коммунистнууд хаанашье һуралсанагүй. МТС-эй партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Андреев) коммунистнуудай политическэ һуралсалые һайжаруулха талаар ямаршье хэмжээ абаагүй байһаар, — гэжэ делегат **Цициков** шүүмжэлбэ.

—КПСС-эй айкомой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэдэй колхозуудаар ябахадаа партийна эхин организацинуудай байдалтай гүнзэгыгөөр танилсадаггүй, тэдээндэ туһа хүргэдэггүй тушаа делегадууд **Цыренов, Тубанов, Лубсандоржиев** гэгшэд хэлэбэ.

Конференцидэ хабаадагша нүхэр **Забанов** партиин айком хүтэлбэрилхы тушаалнуудта кадрнуудые дэбжүүлхэдээ, тэдэнэй политическэ ба ажал хэжэ шадаха талыень һайса харадаггүй гээд, энээндэ баримта болгон иимэ жэшээ харуулба:

Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшээр урдань Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо түрүүлэгшэ байха зуураа артелиин Уставые хазагайруулһан Нима Очиров дэбжүүлэгдэһэн байха юм. Минии һанахада энэ ехэ буруу. Нэгэ колхозһоо гаргуулһан хүниие нүгөө колхоздо абаашажа түрүүлэгшэ болгохо гээшэ ехэл бодомжогүй ябадал мүн. Мүнөө нүхэр Очиров Хрущевой нэрэмжэтэ колхозые муугаар хүтэлбэрилжэ байна.

Делегадууд **Завершнев, Вяткин** ба **Ванкеев** гэгшэд партиин айком, тэрэнэй бюро МТС-үүдэй хүдэлмэридэ ямаршье туһа хүргэдэггүй гэжэ хэлэбэ. Эдэнэр хадаа МТС-үүдэй хүдэлмэриие һайса шалган үзэхэ, тэдэнэй мэргэжэлтэдтэ хододоо туһалхыень партиин айкомой шэнэ составһаа эрибэ.

—Аймагай колхозууд, МТС-үүд ба предприятинуудаар лекционно пропаганда ехэ муу байна. Аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хүдөө нютагуудаар, илангаяа фермэ, бригадануудаар ябахадаа лекци гү, али элидхэлнүүдые хэдэггүй,—гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Халтанов** хэлээ.

—Партиин айком һургуулинуудай хүдэлмэриие һайса шалгадаггүй, тэдэнэй хүдэлмэридэ туһалдаггүй. Үхибүүдые һургаха гээшэ шухалын шухала хэрэг мүн. Тэрээн дээрэһээ партиин айком энэ асуудалда тусгаар анхарал хандуулха ёһотой,—гэжэ делегадууд **Сцетин, Андреев, Миронова** гэгшэд хэлэбэ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн делегадууд **Баирбиликтуев, Хайдуков, Дондуков** гэгшэд колхозуудта ажалай эмхидхэл һула, колхозуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд партиин айкомой гаргаһан шиидхэбэринүүдые дүүргэдэггүй гэжэ тэмдэглэбэ. Гадна аймагай колхозуудай, МТС болон промышленна предприятинуудай хүгжэлтын холын хараанай асуудалнуудые һайса шиидхэдэггүй байһаниинь айкомой хүдэлмэриин гол дутуунь болоно гэбэ.

Тус конференци дээрэ БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр **Б. Л. Лобсанов** байлсажа, партиин айкомой хүдэлмэридэхи дутуу дунданууды усадхаха хэмжээнүүд тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ.

Аймагай XXII конференциин делегадууд партиин айкомой хүдэлмэриие хангалтатай гэжэ тоолоод, тусхай шиидхэбэринүүдые баталан абаа.

Һүүлээрнь партиин айкомой 1-дэхи пленум болобо. Тэрээн дээрэ партиин айкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр **Б. С. Семенов**, хоёрдохи секретаряар нүхэр **Н. Ф. Тихоненко**, секретарьнуудаар нүхэд **Титов, Раднаев, Бадмаев** гэгшэд һунгагдаа.

Кадрнуудые зүбөөр шэлэн табиха, хүмүүжүүлхэ

Зэдын аймагай партконференциһээ

Һаяхан болоһон Зэдын аймагай партийна конференци КПСС-эй айкомой тоосоое зүбшэн хэлсэбэ. Тоосоото элидхэл хэһэн партиин айкомой секретарь нүхэр **А. В. Жёлтый,** мүн үгэ хэлэһэн делегадууд КПСС-эй XIX съездын ба партиин ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска болон июньскэ Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые аймагай парторганизациин яажа бэелүүлжэ байһан тухайнь дэлгэрэнгыгээр хэлэбэд. Тус аймагай колхозуудта, МТС-үүдтэ материально-техническэ ехэ туһаламжа гүрэнэй зүгһөө үгтэнэ. Хэтэ заяанһаа хойшо хүнэй гар хүрөөгүй Боргойн уужам таладахи шэнэ болон боро газарые элдүүрилхэ хэрэгтэнь аймагай колхозуудта, МТС-үүдтэ болон совхоздо туһалхын тулада ороной индустриальна центрнүүдһээ 500 хүн партиин уряагаар ерэһэн байна. Малай шэнэ байрануудые барихын тулада мүнгэн зөөри ехээр һомологдоо. Аймагай МТС-үүд, совхоз шэнэ хүсэтэ техникэ нэмэжэ абаа. Гансахан энэ жэлдэ дизельнэ 35 трактор, 15 комбайн, орооһо сэбэрлэдэг «Кузбасс» гэжэ маркын машина, двигательнүүд болон бусад машинанууды абаһан байна.

Аймагай колхозууд, МТС-үүд ба совхозой ажалшад эдэ бүхы хүсэтэ техникэдэ түшэглэн, энэ жэлдэ нилээд амжалтануудые туйлажа шадаа. Колхозуудта ниитын малай тоо толгой олошороо. 1953 онойхидо орходоо хонид 9146 толгойгоор, 497 толгой эбэртэ мал, 1193 толгой адуун олон болоо. Тиихэдэ малай ашаг шэмэ үгэлгэ дээшэлээ. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо һү һаалга 43,8 процентээр дээшэлжэ, таряанай, сабшалангай болон бэлшээриин 100 гектар бүриһөө 8,19 центнер һүн һаагдаа, 19,5 центнер ноолон хайшалагдаа.

Гэбэшье, партконференциин делегадууд шүүмжэлэл шангаар хэжэ, партиин айкомой, аймгүйсэдкомой, МТС-үүдэй ба совхозой дирекцинүүдэй, колхозуудай правленинүүдэй болон партийна эхин организацинуудай ажал-ябуулганuудта байһан ехэ дутагдалнуудые элирүүлээд, тэрэниие усадхаха замынь заажа үгэһэн байна. КПСС-эй айком хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, хүмүүжүүлхэ, тэдэнэрые шадаха хүдэлмэридэнь зүбөөр дэбжүүлхэ асуудалда ехэ алдуу гаргаа гэжэ олон делегадууд тэмдэглээ.

Конференциин делегадууд малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ асуудал тушаа онсо анхаралаа хандуулаа. Юуб гэхэдэ, аймагай колхозууд үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө оройдоо 30 процент дүүргэһэн байна. Тиимэһээ үбэлжэлгын эхилһээр 600 гаран толгой мал гээлтэдэ ороо. Колхозуудай, МТС-үүдэй, мүн КПСС-эй айкомой хүтэлбэрилэгшэдэй нёдондо жэлэйнгээ алдууһаа ёһотой тобшолол хээгүй дээрэһээ, малай үбэлжэлгэ иимэ муугаар ябана гэжэ делегадууд тэмдэглэбэ.

—Аймагай зарим колхозуудай түрүүлэгшээр, тэдэнэй орлогшодоор, фермэнүүдые даагшадаар, бригадирнуудаар эрдэм ба шадабари багатай, эмхидхэлэй талаар дүй дүршэлгүй, заримдаа этигэл найдабари багатай хүнүүд хүдэлмэрилжэ байна,—гэжэ конференциин делегадууд **Кавелин, Селинский, Фролов** гэгшэд тэмдэглэбэ. Гэхэ зуура, аймагай эмхи зургаануудта энэ хүдэлмэридэ ябажа шадаха олон хүнүүд һууна. Жэшээнь, колхозой түрүүлэгшын орлогшоор, мүн бригадираар олон жэлдэ ажаллажа, колхозно үйлэдбэриие һайн мэдэхэ болоһон коммунист Шишмарев гэгшэ мүнөө промкомбинадай складые даагшаар һуужа байна. Тиихэдэ колхозуудта удаан саг соо ажаллаһан коммунистнууд Григорьев, Дагбаев, Цыренов болон бусад мүн лэ канцеляринуудта һуунад. Колхозно үйлэдбэри дээрэ мүнөө ажаллажа байһан 199 коммунистнуудай оройдоо 96-иинь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Теэд партиин айком энээниие мэдэжэ байбашье, кадрнуудые зүбөөр хубаарилжа табиха асуудалда анхаралаа хандуулаагүй байшоо.

—КПСС-эй айком аймагайнгаа экономикые һайн мэдэхэ нютагай кадрнуудые шэлэн олохо талаар эмхидхэлэй бага хүдэлмэри ябуулна,—гэжэ делегат **Цыренов** зааба.

Аймагай Соведэй гүйсэдкомой, тэрэнэй таһагуудай ажал конференци дээрэ шангаар шүүмжэлэгдээ. Аймгүйсэдком колхозуудай байдалые һайнаар мэдэнэгүй, тиимэһээ һэбхи халирхайгаар хүтэлбэрилнэ. 1954 ондо гүйсэдкомой заседани дээрэ колхозой хүдэлмэри тухай оройдоо хоёр асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн ябадал гүйсэдкомой хүтэлбэриин муу байһаниие гэршэлнэ.

Аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Дабаин хүдөө ажахые һайн мэдэхэгүй байһан туладаа тэрэниие халирхайгаар хүтэлбэрилдэг юм. Тэрээнһээ гадна, шүүмжэлэлгэдэ тэрэ дурагүй гэжэ олон делегадууд хэлэбэ.

Тус аймагай МТС-үүд малай үбэлжэлгые үнгэргэлгэдэ хабааданагүй, малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэри тооногүй гэжэ делегадууд шүүмжэлээ. Делегат **Галсанов** КПСС-эй айкомой, аймгүйсэдкомой, республикын Хүдөө ажахын министерствын түсэблэлгын асуудалые ехээр нобшоруулжа байһаниие өөрынгөө үгэ соогоо харуулба. Тиимэһээ таряа тариха, мал үсхэбэрилхэ тухай түсэбүүдээ ажахын жэлэй эхилһэнһээ 5—6 һара үнгэрһэн хойно абанабди гэжэ тэрэ хэлэбэ. Тиимэһээ аймагай нэгэшье колхоз мал үсхэбэрилхэ гүрэнэйнгөө түсэбые дүүргээгүй.

Малшадые культурнаар хангаха асуудалда ехэ дутагдалнууд бии. Малай фермэнүүдэй дэргэдэхи улаан булангуудта газетэ, журналнууд саг соогоо абаашагданагүй, кинокартина үсөөн харуулагдана. Мүн худалдаа наймаан муугаар эмхидхэгдэнхэй.

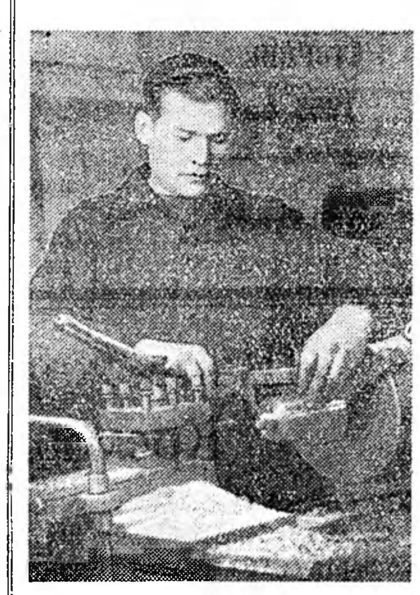
Конференциин делегадууд нүхэд **Мазитов, Фролов** гэгшэд медицинскэ хүдэлмэриин дутагдалнуудые шүүмжэлээ. Партиин айкомой элидхэл тушаа хамта 29 делегат үгэ хэлээ. Конференци дээрэ КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Ц. О. Очиров** үгэ хэлэһэн байна.

Конференци зүбшэн хэлсэһэн энэ асуудалаараа зохихо тогтоол баталжа абаад, КПСС-эй айкомой шэнэ составые һунгаа.

***

КПСС-эй айкомой эмхидхэлэй нэгэдэхи пленум боложо, партиин айкомой секретарьнуудаар нүхэд **А. В. Желтый, О. А. Борисов, Ц. Б. Улымжиев, Х. Х. Хандуев** гэгшэдые һунгаба.

Цехын түрүүшүүлэй нэгэн

Улан-Удын ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд инструментальна цехые «кадрнуудай кузница» гэжэ нэрлэдэг. Тэрэнь дэмы бэшэ. Энэ цех соо хэрэг ажалаа һайса мэдэдэг, оньһото техникые эрхимээр шудалһан, республика соогоо мэдээжэ болоһон түрүү хүнүүд—СССР-эй Верховно Соведэй депутат, фрезеровщик Е. Курочкин, солото фрезеровщица Д. Сандакова болон бусад ажаллана. Цехын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые олоной шадабари болгохо талаар эндэхи партийна, профсоюзна организацинууд бага бэшэ хүдэлмэри хэдэг. Жэшээнь, нүхэр И. Вертей 1947 ондо эндэ ажаллахаяа орхоходоо мэргэжэлгүй байһан юм. Мүнөө тэрэ токарь болонхой. Түмэрые түргэн аргаар отолдог боложо, ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлһэн байна. Тиин нүхэр Вертей мүнөө цехын эрхим токарьнуудай нэгэн болонхой. Тэрэ өөрынгөө табанжэлэй түсэбые үни дүүргэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь И. Вертей ажаллажа байна.

Фотонь **В. Муллерай**, текстнь **М. Власьевскиин.**

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

Тарилгада бэлэдхэл

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хабарай тарилгада хүсэд хүрэхэ үрэһээ һайнаар сэбэрлэжэ хаагаад, полинууд дээрээ үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые хэжэ байна.

Мүнөө полинуудта наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулагдана. Һүүлэй мэдээгээр 2610 тонно наг шэбхэ огородто, 218 тонно таряанай полинуудта, 86 тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдажа тараагдаа.

«Красная Иволга».

Электростанци барина

Ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха хэрэгтэ электрын хүсые хэрэглэлгэ ехэ шухала байна. Тэрэниие хараадаа абажа Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд колхоздоо электростанци бариха гэжэ хамтынгаа суглаан дээрэ шиидээ һэн. Мүнөө тэндэ 60 киловатт хүсэтэй ехэхэн электростанциин байшан баригдажа дүүргэгдээд, столбнууд һуулгагдажа байна.

«Вперед», Мухаршэбэр.

Шэнэ культбаза нээгдэбэ

Хасууртай нютагтахи 5 гүүртэнүүдэй малшадые культурна талаар һайнаар хангахын тула колхозой правлени культбаза эмхидхэбэ. Малшадай суглаан дээрэ КПСС-эй айкомой түлөөлэгшэ нүхэр Убеев үгэ хэлэхэ зуураа, культбазын хэхэ хүдэлмэри ба тэрэнэй зорилго тухай тэмдэглээ. Ингэжэ «Победа» колхоз энэ жэлдэ хоёрдохи культбазаяа нээбэ.

Суглаанай удаа аймагай Культурын байшанай уранһайханай самодеятельностиин коллектив концерт табиһан байна.

«Закаменская правда».

Эрхим хонишон

Сычевой бүлэ аяар холын Татариһаа манай республикада ерэһэн юм. Тэдэниие Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ехэ халуунаар угтажа, өөрынгөө ехэ бүлэдэ гэшүүн болгон абаһан байгаа.

Федор Иванович Сычев малажалда хүдэлмэрилхэ хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлбэ. Колхозой правлени тэрэнэй бүлэдэ 750 толгой хонидые даалгажа үгэһэн юм. Эдэ хонидоо һайнаар ондо оруулхадань, удаань үүлтэртэ хонидые даалгаһан байгаа. Мүн энэ ажал дээрээ Федор Иванович колхозой правлениин найдабариие дүүргэжэ шадаа.

Колхозой правлени энэ хонишоной ажалта үдэртэнь 34 центнер шэниисэ, 2000 гаран түхэриг мүнгэ, 900 килограмм капуста, 300 килограмм морковь ба бусад продуктнуудые авансаар үгэбэ.

Мүнөө Федор Иванович ОТФ-е даагшаар ажаллана.

«Красная Селенга».

ВЛКСМ-эй ЦК-да

Түмэрбетонно конструкцинуудай ба детальнуудай заводуудые барилгада комсомольско организацинуудай хабаадалга тухай

ВЛКСМ-эй Центральна Комитет хабсаруулагдамал түмэрбетонно конструкцинуудай ба детальнуудай заводуудые бариха талаар КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хараалһан программые бэелүүлгэдэ комсомольско организацинуудай хабаадалга тухай тогтоол баталан абаа.

Түмэрбетонно конструкцинуудай ба детальнуудай шэнэ заводуудай барилгада комсомолецууд ба залуушуулай эдэбхитэйгээр хабаадалгань комсомольско организацинуудай патриотическа тон шухала хэрэг мүн гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК тоолоно. ВЛКСМ-эй ЦК 1955 оной декабрь хүрэтэр заводые бариха талаар гол хүдэлмэринүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ тухай Свердловско түмэрбетонно зүйлнүүдэй заводой залуу барилгашадай үүсхэлые һайшааба.

Заводуудые амжалтатайгаар барижа дүүргэлгын ехэ шухала байһаниие мэдэржэ, мүн комсомолецуудай ба залуушуулай дурадхалнуудые хараадаа абажа, ВЛКСМ-эй ЦК түмэрбетонно конструкцинуудай ба детальнуудай заводуудай барилгые **комсомольско ударна барилганууд** гэжэ соносхобо.

Энэ хэрэгтэ комсомольско организацинуудай, комсомолецуудай ба залуушуулай эгээн эдэбхитэйгээр, сэхэ хабаадалгые хангаха гэжэ комсомолой райкомуудта, горкомуудта, обкомуудта, крайкомуудта ба союзна республикануудай ЛКСМ-эй ЦК-нуудта ВЛКСМ-эй ЦК дурадхаба.

Барилганууд дээрэ хүдэлмэрилхэ дуратай байһанаа һайндураараа мэдүүлһэн **100 мянган комсомолецууд ба залуушуулые түмэрбетонно конструкцинуудай болон детальнуудай заводуудай барилгада комсомольско путёвкоор эльгээхэ** гэжэ шиидхэгдээ.

Барилгануудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамтадаа комсомольско комитедүүд залуушуулые эмхитэйгээр хүлеэн абаха талаар хэмжээнүүдые абаха, тэдэнэй гэр һуудалай түхеэрэлгэ, культурна хангалга тухай анхаралаа табиха, барилгын мэргэжэлнүүдтэ залуушуулые һургалга эмхидхэхэ ёһотой.

Түмэрбетонно конструкцинуудай ба детальнуудай заводуудта зорюулагдаһан захилнуудые болзорһоонь урид, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө залуушуулай социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, материалнуудые, машинанууд ба түхеэрэлгэнүүдые саг соонь бүтээн гаргалгада, мүн эльгээлгэдэ һаад хэжэ байһан дутагдалнуудые элирүүлхын, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые зайсуулха талаар эршэмтэй хэмжээнүүдые абахын тула комсомольско-залуушуулай хиналтын постнуудые эмхидхэхэ гэжэ предприятинуудай комсомольско организацинуудта ВЛКСМ-эй ЦК дурадхаба.

Комсомольско организацинууд түмэрбетонно конструкцинуудай ба детальнуудай шэнэ заводуудай барилгые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе дайшалхы ёһоор дэлгэрүүлхэ уялгатай байна. Барилгын-монтажна хүдэлмэринүүдэй түсэбые дүүргэхын түлөө, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, барилгын эрхим шанарай ба өөрынь үные химдаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эрхим амжалтануудые туйлаһан барилгануудай комсомолецууд болон залуушуулые урмашуулха зорилгоор ВЛКСМ-эй ЦК дамжуулгын Улаан тугуудые бии болгобо.

Шэнэ ба боро газарнуудые элдүүрилгэдэ комсомолой угаа ехэ далайсатайгаар ба эдэбхитэйгээр ажаллажа байһандал адляар түмэрбетонно конструкцинуудай ба детальнуудай заводуудай барилгада залуушуулые хабаадуулха талаар бүхы хүдэлмэрөө ябуулха гэжэ комсомольско организацинуудые ВЛКСМ-эй ЦК уряалба.

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл

Эрхим мастернууд—комиссиин составта

Российска Федерациин, Бурят-Монгол Республикын Верховно Соведүүдтэ, мүн тэрэшэлэн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын Үдэрэй хүндэлэлдэ коллектив бүхэн ажалай вахтада жагсаад, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана. Ажахын шэнэ жэлэй гараһаар шэнэ хүсэтэйгөөр ажаллажа байһан Улан-Удын моторо-заһабарилгын заводой коллективэй гэшүүд 1955 оной нэгэдэхи кварталай даалгабариие һунгалтын Үдэр хүрэтэр дүүргэжэ, энэ бүгэдэарадай һайндэрые тэмдэглэхэ гэжэ шиидээ.

Мүнөө тус заводой партийна организациин агитаторнууд һунгалта тухай Дүримүүдтэй һунгагшадые танилсуулна. Тиихэдээ мүнөөнэй һунгуулиин кампаниин энээнэй урда болоһон һунгалтануудһаа онсо өөрэ илгаатай байһаниие үргэнөөр һунгагшадта тайлбарилжа үгэнэ. Юуб гэхэдэ, союзна, автономно республикануудай Верховно Соведүүдые, мүн нютагай Соведүүдые һунгаха һунгалтануудай нэгэ үдэр үнгэргэгдэхые олон һунгагшад, илангаяа залуу һунгагшад һайн мэдэхэгүй байна. Тиимэһээ энэ асуудалда агитаторнууд онсо анхаралаа хандуулна.

Һаяхан тус заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон албахаагшадай хамтын суглаан болобо.

Суглаанда хабаадагшад ажалшадай депутадуудай Улан-Удын горсоведтэ, мүн Железнодорожно районно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссинуудай составта өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые эльгээхэ асуудал зүбшэл хэлсээд, эрхим хүнүүдээ нэрлэбэ. Халаанайнгаа нормые ходо үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг мастер Иван Тимофеев БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин арбанюһэдэхи Окружной комиссиин составта, мүн Железнодорожно районой Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссиин составта эрхим үйлэдбэришэд нүхэд Чернигов, Шаньгин гэгшэдэй кандидатуранууд суглаашадай нэгэн һаналаар дэбжүүлэгдэбэ. **Г. Бадмаев.**

Агитационно хүдэлмэриие үргэдхэнэ

Баргажанай аймагта РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэлэй хүдэлмэри эмхитэй һайнаар эхилбэ. Бүхы дээрээ аймаг дотор 39 агитпунктнууд бии болгогдоо. Аймагай Культурын байшан соо түхеэрэгдэһэн агитпункт илангаяа һайнаар бэлэдхэгдэнхэй. Тус агитпунктнь (агитпунктые даагша нүхэр П. Эдинг) элдэб янзын плакат, уряа лозунгнуудаар болон фотомонтажуудаар шэмэглэгдэнхэй. Партийна организацинуудаар табигдаһан агитаторнууд айл бүхэнөөр ябажа һунгалта үнгэргэхэ тухай РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй Президиумэй Указуудтай, мүн һунгалтада хабаатай бусад асуудалнуудтай һунгагшадаа танилсуулна.

Тэрэшэлэн Баянголой сомоной Соведэй дэргэдэхи агитпунктда хабаатай агитаторнууд һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие муу бэшээр ябуулжа эхилээ. Агитатор Гомбо Лодоев өөрынгөө даажа байһан хониной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэдэй болон колхознигуудай дунда газетын материалнуудаар хэдэ хэдэн элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна. Тиихэдэ улаан булангынь харуулан ойлгуулха агитациин хэрэгсэлнүүдээр шэмэглэгдэнхэй.

Душелан нютагай «Большевик» колхозой дэргэдэхи агитпунктын агитаторнууд һунгагшадай дунда агитационно хүдэлмэриие эмхитэйгээр эхилбэ. Колхозой түрүү һаалишан Татьяна Зарубина малшадайнгаа дунда агитатораар хүдэлмэрилхэ зуураа, өөрынгөө үйлэдбэриин даалгабариие үлүүлэн дүүргэжэ, бэшэ һаалишадтаа жэшээ харуулна. **Б. Цыремпилов.**

Эрхимүүдээ дэбжүүлбэ

ЗАИГРАЕВО. (**Телефоноор абтаба**). Шэнэ жэлдэ шэн зоригтойгоор ажаллаха гэһэн лозунгтойгоор аймагай ажалшад хүдэлмэрилнэ. Болохоёо байгаа һунгалтын үдэрые ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтаха зорилго хүдэлмэришэн, колхозник, механизатор бүхэн урдаа табинхай.

Социалистическэ мүрысөөнэй сог зали улам үргэнөөр дэлгэржэ, ажалай үндэр бүтээсэ туйлагшадай тоо олошорно. Жэшээнь, шпала хюрөөдэлгын заводой хүдэлмэришэд эдэ үдэрнүүдтэ эрхим амжалтануудые туйлажа эхилээ.

Тус коллективэй гэшүүд ажалшадай депутадуудай аймагай Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссиин составта эрхим хүнүүдээ эльгээбэ. Халаан соогоо 500 шпала хюрөөдэхэ байһан аад, һунгалтын Үдэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, халаан соогоо 610—650 шпала хюрөөлэдэг, түрүүшүүл нүхэд Григорьев болон бусад аймагай комиссиин составта дэбжүүлэгдэбэ. Хүдэлмэришэдэй клубуудта, улаан булангуудта үдэшэ бүри зүжэг, наадан, кино харуулагдана. Тэндэ лекци, элидхэл үнгэргэгдэнэ.

Мүнөө агитаторнууд айл бүхэндэ ябажа, һунгуулиин дүримтэй һунгагшадые танилсуулна. **Г. Нимбуев.**

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэе!

Хонидые үбэл түрүүлгэдэ бэлэдхэнэгүй

Энэ жэлдэ Хоринн МТС-эй харьяата колхозуудта 16 мянга шахуу хонид хурьгалхаар хүлеэгдэнэ. Тэдэнине бэлэдхэл һайнтайгаар угтажа, гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулһанһаа хонин һүрэгые олошоруулан хүгжөөлгэ дулдыдаха байна. Мүнөө малажалдахи эгээн харюусалгатай үе — үбэлжэлгын хажуугаар шэнэ түл абалга эхилхэнь. Тиимэһээ колхозуудай правленинүүд хони, хурьгадай байрануудые дулаалха, тэжээлэй запас бэлэдхэхэ, хонишодто зохистой һайн байра түхеэрхэ уялгатай. Гэбэшье, Хоринн МТС-эй харьяата колхозууд үбэлэй сагта хони түрүүлгые тон бэлэдхэл муутайгаар угтажа байна. Мүнөө МТС-эй харьяата колхозууд 11 мянган хурьгадай багтаха байратай, тэрээн соонһоонь 7 мянган хурьгадай байха байра заһагдажа хүсэд бэлэн болоодүй. Энэ жэлдэ эндэхи колхозууд 8 мянга гаран хонидые үбэлэй сагта түрүүлхэ байһан аад, хурьгадаа оруулха байрагүй, тэдэниие бэлэн болгохо талаар юушье хээгүй байһаар. Гадна, олохон колхозуудай хонишод үбэлэй сагта хонидые түрүүлжэ, хурьгадыень кошарно-базова шэнэ аргаар түлжүүлхэ арга методтэй танилсаадүй байна. Январь һараһаа хонид хурьгалжа эхилхэнь. Тиихэдэ хони хурьгадай байранууд бэлэн болоодүй дээрэһээ ехэ бэрхэшээлнүүд ушарха болоод байна. Зарим колхозуудай, илангаяа Ленинэй, Карл Марксын, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудай отарануудтань хонишод үшөө дутуу зандаа.

МТС соогоо малажалаар томо, тэрэ тоодо хонёор эгээл олон Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Б. С. Мижитов, парторганизациин секретарь нүхэр Г. Очиров) үбэлэй сагта хонидые түрүүлгэдэ хүсэд бэлэдхээгүй. Энэ харюусалгатай хэрэгтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй хайша хэрэгээр хандаһан дээрэһээнь хонидой түл абалга бэрхэшээлдэ орохын аюулда хүргэгдөөд байна. Тус колхоз январь, февраль һарануудта 2800 хони түрүүлхэ байһан аад, ямаршье бэлэдхэлгүй һууна. Нарин Горхон гэжэ газарта байдаг Ширап Жамбалдоржиевай отарада 530 толгой хонид бии, тэдэнэйнь 337-ниинь эхэ хонид юм. Энэ отарын 200 гаран хонид түрэхэ дүтэлөө. Теэд эндэ хурьгадайнь байра бишыхан гэр юм. Зосоонь будагдаагүй ба сэбэрлэгдээгүй, хана хаяань һула, пээшэниинь эбдэршэнхэй. Мүн хоёр—гурбан жэлэй урда тээ база барихадаа хурьганай байра гэжэ баригдаһан нэгэ байра бии. Мүнөө үбэл гараһан хурьгадые энэ байра соо абаха ёһотой аад, тэрэнь сонхогүй, хаяань һула, дээрээ хушалтагүй байна.

—Энэ байрые халуун намарһаа хойшо заһуулжа, бэлэн болгохобди гэжэ хэлсэһэн аад, хэһэн юумэниинь үгы. Хүлеэжэ ядаад сүхэрөөгшэбди, —гэжэ хонишон Цыремпилова хөөрэнэ.

Үбэл гараһан хурьгадые хайшан гэжэ, ямар аргаар түлжүүлхэ тухай асуухада: — Юрэдөө мэдэнэгүйбди, бидэнэр түрүүшынхеэ хонидые үбэл түрүүлхэмнай гээшэ. Тиимэһээ манда колхозой зоотехник хөөрэжэ үгэхэ, зааха ёһотой байгаа. Теэд колхозоймнай зоотехник В. Авдеев ябахадаа юумэ хэлэгшэгүй. МТС-эй директор, главна зоотехнигшье ябагшагүй, — гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Тус колхоздо ганса энэ отара иимэ байдалтай бэшэ, харин бэшэшье түрэхэ хонидой отаранууд иимэрхүү байдалтай юм. Манай колхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадай ажаһуудал һайжаруулха тухай анхарал багаар хандуулна, — гэжэ отарын хонишон хүбүүн Д. Нимаев хөөрэнэ. Үнэхөөрөөшье малшадай байрада ороходо уйтан, сэбэрлэгдээгүй, хүйтэн байна. Малдаа байра түхеэрээгүй байхаһаа гадна, малшадые иимэ байдалда байлгаха эрхэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ хэн үгөө юм? Юу бододог хүтэлбэрилэгшэд гээшэб? Энээн тухай колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Г. Очиров мэдэнэ гээшэ гү?

Колхозой правлени ба парторганизаци дары зохихо хэмжээ абажа, хонидой шэнэ түл абалгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха уялгатай.

Мүн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз дурсагдаһан колхозһоо дээрэ бэшэ байдалтай. Тус колхозой хонидой олонхинь Баруун Булаг гэжэ газарта хэдэн отарануудта үбэлжүүлэгдэжэ байна. Эндэ Н. Жимбуев, Н. Дансаранов гэгшэдэй отарануудта хурьгадай байранууд бэлэн болоогүй, эндэхи хонишод хурьгадые ямар аргаар, хайшан гэжэ түлжүүлхэеэ мэдэнэгүй. Харин колхозой зоотехник С. Непряхин отарануудта ябажа, энээн тухай ойлгуулха, түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэхын орондо колхозой хонидой отарануудаар ябууд дайраад лэ үнгэршэдэг байна.

Баруун Булагай 4 отарануудай хонидой эдихэ үбһэниинь ехэ холо юм. Отарануудта үбһэ тэжээлэй запас үшөө байгуулагдаагүй байһаар. МТС-эй нэгэ трактор 65—70 километрын Хужарта гэжэ газарһаа үбһэ шэрэхэдээ 3—4 хоножо ерэдэг. Хэрбээ гэнтэ хүйтэнэй болоо һаа гү, али тракторай һааташабал, эдэ отаранууд үбһөөр таһалдашаха байна. Энээниие мэдэжэ байгаад, колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Баянов бодото хэмжээ абанагүй, һанаа амар һууна. Тиихэдэ энэ колхозой, мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойшье отарануудта кормушка гэжэ үгы, тэрэшэлэн хонидынь уһалагдангүй, саһа эдеэд ябана. Зарим газарта уһанай байбашье, хонидой уһалалга эмхидхэжэ шадаагүй байһаар. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Ширап Жамбалдоржиевай даадаг отарын хажууда яһала һайн худаг бии юм. Теэд тэрэнь заһагдаагүй дээрэһээ хони уһалхын аргагүй, нүхэниинь уйтаржа хүрэшэнхэй. Хэрбээ заһабарилаа һаа, үдэртөө адагынь мянган хони уһалжа болохоор байгаа.

Тиихэдэ үбэлэй сагта хони түрүүлгэдэ Молотовой, Хрущевой, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд хүсэд бэлэн болоогүй. Мүнөө бүхы отарануудта хонид хурьгалжа захалхань. Мүн Хоринн МТС барилгашадай бригада мүнөө хүрэтэр эмхидхээгүй байһаар. МТС-эй мэргэжэлтэд главна зоотехник нүхэр Полусуров түрүүтэй хүдэлмэреэ эрид һайжаруулжа, хонидой түрэлгын үедэ отарануудаар саг үргэлжэ ябажа, хонишодтоо бодото ажал дээрэнь туһалха зэргэтэй.

Ц. Дандаров, манай корреспондент.

Малай шэнэ байрада

Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө ехэхэн хүдэлмэри хэбэ. 108 толгой үнеэдэй байха байра барижа дүүргээд, тэндээ һаамхай үнеэдые оруулба. Шэнэ байра һаруул, дулаан ба уужам. Тэндэнь малай туд тудтаа эдеэлхэ кормушканууд табигдаһанхай.

Фермын малшад харууһалжа байһан малнуудаа гарза хоролтогүйгөөр, хүсэ шадал һайнтайгаар ондо оруулхын түлөө мүрысэн, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаба. Калининай нэрэмжэтэ колхоз һү тушаалгаар гүрэнтэйгөө бүримүһэн тоосоод, 200 гаран центнер һү гүрэндөө худалдаба. Һаалишад Власова, Емельянова, Яковлева, Борисова болон бусад түсэбэй ёһоор үнеэн бүриһөө 950 литр һү һааха аад, 1200—1300 литр һааһан байгаа. Тэдэнэй харууһалжа байһан үнеэд булта хүсэ шадал һайнтайгаар үбэлжүүлэгдэжэ байна.

Мүнөө колхозой һаалишад һү ехээр һаахын түлөө тэмсэн, үнеэдэйнгээ эдеэлүүлгэ һайжаруулба. Пивын заводой гаргаһан продукциин үлэгдэл—бурдууг асаржа, үнеэдтээ эдюулдэг болонхой. Тэрэнэй ашаар үнеэдһээ һүн ехээр һаагдадаг болобо.

Колхозой правлени малшадтаа ехэ анхарал хандуулжа, тэдэниие зохистой, культурна байдалтай болгоо. Мүнөө фермын малшадай байдаг хамтын байра ехэ һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Малшадта зөөлэн сеткэтэй оро, матрас, подушка, хүнжэл гэхэ мэтэ абтажа үгтөө. Тэрэшэлэн малшадай байрануудта радиоприёмнигууд табигдаһан байна.

Д. Колмаков.

Яруунын мяха-һүнэй совхозой шэрүүбтэр нооһотой хонидой отарын хонишон Ханда Цыренова үнгэрэгшэ жэлдэ өөрынгөө дааһан хонин бүриһөө 2,8 килограмм нооһо хайшалаа. Энэ хонишон мүнөө жэлдэ хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалха уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Ханда Цыренова. **А. Истоминой** фото.

Малшадта зүжэг, наада харуулна

Хэжэнгын аймагай томодхогдоһон Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадын дэргэдэ Хэжэнгын сомоной хүдөөгэй клуб бии юм. Дүй дүршэлтэй болоһон комсомолец нүхэр Н. Базаров клубые даагшаар томилогдоод, хүдэлмэреэ оролдосотой һайнаар ябуулжа байна. Комсомолецууд Д. Дампилов, В. Аюшеев, М. Иванов, В. Бальжинимаева болон бусадһаа бүридэһэн агитбригада эндэ хүдэлмэрилнэ. Һаяшаг агитбригадынхид малай фермэнүүдэй байдаг Хөөлэнтэй ба Толгой гэжэ газарнуудаар ябажа, малшадта концертнүүдые харуулһан байна. Тэдэнэй гүйсэдхэһэн бурят арадай хатар наадые, композитор Б. Ямпиловай зохёоһон «Сагаан далитай гулабхаа» гэжэ хоороор дуулаһан дууе малшад ехээр һонирхобо. Тэрэшэлэн клубые даагша, баянист Н. Базаров өөрынгөө зохёоһон «Ардаг зээрдэ морин» гэжэ дуугаа дуулаһан, баян дээрэ ород ба бурят арадуудай дуунуудай аялгануудые бэрхээр наадаһан байна. Агитбригадын гэшүүд Д. Дампилов, В. Аюшеев гэгшэд баснинуудые болон шүлэгүүдые һайнаар уншабад. Концертын болохын урда тээ малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ тухай газетэнүүдэй статьянуудые Н. Базаров уншажа, сугларагшадта һайнаар ойлгуулжа үгэһэн байгаа. Тэрээнһээ гадна, агитбригадынхид фермэнүүдэй улаан булангуудые шэмэглэн гоёожо үгэбэд. Мүнөө үедэ агитбригадын коллектив аймагай самодеятельностиин харалгада бэлэдхэжэ байна.

П. Буянтуев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр ябуулна"

Иимэ гаршагтайгаар манай газетэдэ толилогдоһон статья соо Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой залуу хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана, цехүүдэй комсомольско организацинууд муугаар хүдэлмэрилнэ гэжэ тэмдэглэгдээ һэн.

Статья соо заагдаһан баримтанууд булта зүб байба. Тус статья ВЛКСМ-эй заводой комитедэй заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, заагдаһан дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абтаба. Мүнөө залуу хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри һайжаруулагдажа байна. Заводой хүдэлмэришэдтэ элдэб темэнүүдээр лекцинүүд уншагдана, залуу хүдэлмэришэдэй вечер саг соогоо үнгэргэгдэнэ.

ВЛКСМ-эй комитет цехүүдэй комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ анхаралаа хандуулдаг болоо. Цехүүдэй комсомольско организацинуудта тоосоото-һунгуулиин суглаанууд боложо, комсомольско организацинуудай хүдэлмэри хурсаар шүүмжэлэгдэһэн байна. Электро-цехын комсомольско организациин секретаряар ондоо хүн һунгагдаба. Мүнөө тус цехын комсомолецууд партиин түүхэ шудалха кружогуудта һуралсана, заводойнгоо ниитын хүдэлмэридэ элдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүн паровоз хабсаралгын, рамно-кузовной цехын комсомольско организацинуудай хүдэлмэри һайжараа.

Залуу хүдэлмэришэдэй байдаг хамтын байрануудта хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээ ябуулганууд хараалагдаба. Хамтын байрануудта ажаһуудалай соведүүд, ураһайхапай самодеятельностиин ба бусад кружогууд эмхидхэгдээ. Хамтын байра бүхэндэ лекцинүүд уншагдана, кино харуулагдана. Энээн тухай манай редакцида ВЛКСМ-эй ПВЗ-гэй комитедэй секретарь нүхэр Ченкиров мэдээсэбэ.

Үдэрэй темэдэ

Хүдөөһөө ерэһэн хүнүүдэй бууха газар бии болгохо

Промышленность ба хүдөө ажахын хүсэн түгэсөөр хүгжэхэ тума город тосхон хоёрой хоорондын холбоо харилсаан улам үргэдэжэ үргэлжэлһөөр. Колхозуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай хэрэгээр үдэр бүри хэдэн арбаад машина, хэдэн зуугаад хүн город ерэжэл байдаг. Тэдэнэр—суглаа, зүблөөнүүдтэ ерэгшэд, хүдөө ажахын элдэб продуктнуудые колхозно рынок дээрэ худалдахын тула асарагшад, машина зэмсэгүүдтэ хэрэгтэй частьнуудые абаашаха зорилгоор түлөөлэгдэһэн хүнүүд гэхэ мэтэ ба бусад болоно. Тэдэнэр өөһэдынгөө бууха байра бэдэрхэ (гостиница ошоходонь заримдаа байха газар байдаггүй), машинаяа орхихо газар бэдэрхэ баатай болодог. Эдэ бүгэдые хараада абажа, хүдөөһөө ерэһэн хүнүүдэй бууха газарые (колхознигой Байшан) машинануудай байха гаражтайгаар, продукт саг зуура хадагалха складтайгаар городто бариха шухала. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө иимэ асуудал табигдаһаар үнинэй. Улан-Удэ городой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет тус асуудалые зүбшэн хэлсэжэ, зохихо шиидхэбэри гаргахань лабтай.

Городто букинистическэ магазин хэрэгтэй

Орон доторнай хэблэгдэн гарадаг ба арад зондо худалдагдадаг янза бүриин номуудай тоо хэмжээн жэлһээ жэлдэ улам нэмэнэ. Гэхэтэй хамта, уншагшадай тоо мүн лэ үдэрһөө үдэртэ ургана: городтошье, хүдөөдэшье ном уншадаггүй хүн тон хомор болонхой. Энээнһээ шалтагаалан, бүри һаяшагшье хэблэгдэһэн зарим номууд олдохоёо шухаг болошодог байна. Хүн зоной эрилтые хүсэд бүрин хангаха хэрэгтэ букинистическэ (уншагдаһан номуудые зонһоо худалдан абаха ба наймаалха) магазин ехэхэн туһа хүргэхэ бэлэй. Тиимэ магазинаар дамжуулан городой ба хүдөөгэй ажалшад уншаһан номуудаа худалдаха, өөһэдтөө шухала хэрэгтэй ондоо номуудые оложо абаха аргатай болохо һэн. Городто букинистическэ магазинай үгы туладань, зарим номуудые базар дээгүүр бэдэрхэ гү, али ондоо городуудай магазинуудаар бэдэрүүлжэ, һара—жэлээр хүлеэхэ ушар гарадаг.

Бурят-Монголой АССР-эй Культурын министерство эдэ бүгэдые анхаралдаа абажа, Улан-Удэ городто букинистическэ магазин нээхэ бээз гэжэ найдагдана.

ОРОЛДОСОТОЙ МАЛШАНАЙ АМЖАЛТА

Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхозой ахалагша малша-пастух Егиин Гармаев зун-намарай бэлшээри дээрэ бурууну удые бэлшээхэ зуураа, дунда зэргээр буруу бүхэнэй амидын шэгнүүрые 700 граммай орондо 800 граммаар дээшэлүүлээ.

Тэрэнэй түлөө энэ нүхэр нэмэлтэ түлбэридэ 3 центнерһээ дээшэ мяха абаба.

А. Михайлов.

Эрхим хүнүүдээ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ эльгээе!

КПСС-эй Центральна Комитедэй ба ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй тогтоолоор манай ороной столица—Москвада хүдөө ажахын Бүхэсоюзна саг үргэлжын выставкэ нээгдэһэн байна. Выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө бүхы орон дотор социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ нээгдэжэ, мүн манайшье республикын колхозууд, совхозууд, машинно-тракторна станцинууд болон научна организацинуудай, мүн колхозннгууд болон механизаторнуудай дунда мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. 1954 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ манай республикаһаа хамта 521 түрүүшүүл хабаадаһан байна.

1954 оной хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл дээрэһээ харахада выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулагдаһан зарим газарта мүн мүрысөөншье муугаар дэлгэрүүлэгдэһэн байна. Эгээл энэ ушарһаа зарим түрүүшүүл хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадахын түлөө юу хэхэ, ямар амжалтануудые туйлаха байһанаа мэдээгүй байһан байна. Мүн зарим газарта выставкэдэ хабаадаха колхозууд болон түрүүшүүлые саг болзортонь тодоруулдаггүй, хэрэгтэй материалнуудыень выставкын Главна Комитедтэ дамжуулан эльгээдэггүй байгаа. Жэшээ болгон Иволгын аймагые (аймгүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Цыренов) хаража үзэхэдэ, эндэ выставкэдэ хабаадаха эрхэ олоһон зарим колхозуудай туйлалтанууд саг болзортоо тодоруулагдаагүй, хэрэгтэй документнүү болон материалнуудынь выставкын Главна Комитедтэ эльгээгдээгүй байна. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм» колхоз тариянай, сабшалангай болон бэлшээриин 100 гектар бүхэнһөө выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын тула, 30 килограмм нооһо хайшалхын орондо 95 килограмм хайшалһан байбашье, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадажа шадаагүй. Мүн тэрэшэлэн Түнхэнэй, Кяхтын болон бусад зарим аймагуудай колхозууд хэһэн хүдэлмэринүүдэйнгээ туйлалтануудаар выставкэдэ хабаадаха эрхэ олоһон аад, ошожо шадаагүй. Энэ ушарһаа үнгэрэгшэ жэлдэ манай республикаһаа выставкэдэ үшөөл үсөөн хүн хабаадаһан байна.

Декабрь, январь һаранууд хадаа выставкэдэ хабаадаха эрхэ олоһон хүдөө ажахын түрүүшүүл, мэргэжэлтэд, колхозууд, малажалай фермэнүүд болон машинно-тракторна станцинуудай материалнууд ба документнүүдые бүридхэлгын эгээл шиидхэхы һаранууд мүн. Тиимэһээ аймгүйсэдкомуүд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон колхозуудай түрүүлэгшэнэр 1955 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадахынь тулада эрхим хүнүүдээ кандидадуудаар дэбжүүлхын түлөө оролдохо ёһотой.

Выставкэдэ үргэнөөр харуулагдаха эрхэтэйгээр хабаадаха кандидадуудые шэлэн ололго 1955 оной январиин 1 болотор үргэлжэлөөд, январиин 15-да тэдээн тухай мэдээнүүд выставкын Главна Комитедтэ эльгээгдэһэн байха ёһотой.

Гэхэ зуура, тогтоогдомол амжалтануудые туйлаагүй олон кандидадуудай материалнуудые республикын Министрнүүдэй Соведтэ эльгээжэ, өөһэдтөөшье, хүнүүдтэшье үлүү ажал гаргадаг аймгүйсэдкомууд бии. Жэшээлхэдэ, Торинн (аймгүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Еланов), Зэдын (аймгүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Дабаин) аймагуудһаа нигэжэ, тогтоогдомол амжалтануудые туйлаагүй кандидадуудай материалнууд эльгээгдэһэн байна. Тогтоогдомол амжалтануудые туйлахаһаа гадна колхозууд, МТС-үүд болон аймагууд выставкэдэ хабаадахын тула хүдөө ажахын продуктнуудаар гүрэнтэйгөө саг болзортонь сүм тоосоһон байха ёһотой. Тэрэгүй һаа кандидатурань харагдажашье үзэгдэхэгүй байна.

Нёдондо үбэлдөө хэдэ хэдэн аймагуудта выставкэдэ хабаадаха хүнүүдэй амжалтануудые гансал МТС-үүдэй хүдөө ажахын мэргэжэлтэд шалгажа үзөөд, материалнуудыень бэшэжэ эльгээдэг байгаа. Энэ ушарһаа совхозууд болон бэлэдхэлэй организацинуудай мэргэжэлтэд, тосхоной культурна хүсэн хэрэглэгдэдэггүй байба.

Энэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошохо хүнүүдэй тоо үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёр—гурба дахин олон байхань лабтай. Тиимэһээ выставкэдэ ошохо кандидадуудые эртээнһээ шэлэн оложо, материалнуудыень выставкын Главна Комитедтэ саг болзортонь дамжуулан эльгээхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаха ёһотой.

Манай республикын олохон колхозууд, МТС-үүд, колхознигууд болон механизаторнууд һүүлэй жэлнүүдтэ ороохо тариянай, овощиин, тэжээлэй болон бусад культурануудай ургаса ба малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар яһала һайн амжалтануудые туйлана. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай миллионер-колхозууд: Карл Марксын нэрэмжэтэ, Тельманэй нэрэмжэтэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд 1954 ондо племенной фермынгээ үнеэн бүриһөө 2000-һаа 4000 литр хүрэтэр һү һаагаа, тариянай, сабшалангай болон бэлшээриин 100 гектар бүхэндэ центнер хүрэтэр нооһо хайшалаа. Тиихэдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын тулада 30 килограмм хайшалха хэрэгтэй юм. Гадна, Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз тариянай, сабшалангай болон бэлшээриингээ газарай 100 гектар бүхэндэ 117 килограмм нооһо хайшалаа.

1954 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ үргэнөөр харуулагдаха эрхэтэйгээр хабаадаһан Түнхэнэй аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ тарилгынгаа бүхы талмайн гектар бүриһөө дунда зэргээр 16 центнер ургаса хуряагаа. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз 11 гектар талмай дээрэһээ га бүриин 230 центнер үгэрсын, нэгэ гектар дээрэһээ 82,4 центнер арбузай ургаса хуряажа, һайн амжалта туйлаба.

Нёдондо хүдөө ажахын зарим түрүүшүүл хүдэлмэридөө һайн амжалта туйлаа. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Цыван Будаева үнеэн бүриһөө 3767 литр, мүн энэ аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Долгоржап Цырендоржиева үнеэн бүриһөө 5002 литр һү һааһан байна.

Эдэ түрүү колхозууд болон һаалишадай дүй дүршэл, туйлаһан амжалтануудынь хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын «Дальный Восток» гэжэ павильон соо үргэнөөр харуулагдаха юм.

Выставкэдэ мүн Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ загаһа барилгын колхозой дүй дүршэл үргэнөөр харуулагдаха байна. Тус колхозой загаһашан бүхэн дунда зэргээр 75 центнер загаһа барява. Энэ колхозһоо загаһашан бүридөө дунда зэргээр 100 центнерһээ дээшэ загаһа бариһан А. П. Васильевай, А. Б. Банновай бригаданууд выставкэдэ хабаадалсаха байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ харьяата колхозуудайнгаа 5109 гектар шэниисын талмайн га бүриһөө 14,1 центнер ургаса хуряаһан Түнхэнэй МТС энэ жэлдэ выставкэдэ үргэнөөр харуулагдаха эрхэтэйгээр хабаадахань. МТС-эй харьяата колхозууд газарай хүрьһэ элдүүрилгээр эрдэмтэ Терентий Семенович Мальцевай зохёоһон шэнэ аргые ехэ талмайнууд дээрэ хэрэглэхээр бэлдэжэ байнхай.

Урда жэлэйнгээ хүдэлмэриин дүнгүүдээр МТС-эй директор И. Л. Петров, элдүүрилһэн 562 гектар талмайнгаа га бүриһөө 16 центнер шэниисын ургаса хуряаһан МТС-эй тракторна бригадын бригадир Г. И. Сороковиков, «Сталинец-6» комбайнаар сезон соо 7139 центнер тарял сохиһон МТС-эй комбайнер Д. Ш. Истаев болон бусад эндэһээ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха юм.

Мүн 1954 ондо 168 гектар хээрын сабшалангай га бүриһөө 27 центнер, тэрэ тоодо 6 гектар рекордно участогайнгаа га бүриһөө 100 центнер ургаса хуряаһан Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой луговод П. Н. Ефимовэй баян дүй дүршэл выставкэдэ харуулагдаха байна.

Бурят-Монголой малажалай туршалгын Сэлэнгын аймагтахи станци энэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадахаар дэбжүүлэгдэбэ. Энэ станци ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ 101 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө дунда зэргээр 3745 литр, һаалишан Ц. Д. Найдановань үнеэн бүриһөө 4011 литр һү һаагаа.

Хүдөө ажахын культурануудай ургаса дээшэлүүлхэ ба ороохото культурануудай шэнэ шэнэ сорт бии болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэжэ байһан республикын эрдэмтэд мүн тэрэшэлэн выставкэдэ хабаадаха юм. Жэшээлхэдэ, Онохойн селекционно станциин научна хүдэлмэрилэгшэ К. М. Крамм выставкэдэ хабаадаха байна. Тэрэнэй хүтэлбэри доро станци һүүлэй жэлнүүдтэ ороохото культурануудай хэдэ хэдэн шэнэ сортнуудые бии болгожо, газар газарта нютагжуулһан байна. Мүн «Лютесценс-4», «Лютесценс-5» гэжэ шэниисын сортнууд нютагжахаар туршагдажа байна.

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын «Эбэртэ бодо мал» гэжэ павильон соо Бурят-Монголой зооветеринарна институдай һуралсалай-туршалгын ажахын дүй дүршэл харуулагдаха юм. Эндэ 1954 ондо 68 үнеэдэй тус бүриһөө дунда зэргээр 4900 литр һүн һаагдаа. Даажа байһан үнеэдэйнгээ тус бүриһөө дунда зэргээр 5228 литр һү һааһан эндэхи һаалишан В. Г. Максимова энэ жэлдэ хоёрдохёо выставкэдэ ошохонь.

Выставкын «Загаһанай ба сөөрэмэй ажахы» гэжэ павильон соо Байкалай загаһанай трестын болон Дубининска загаһанай заводуудай туйлалтанууд харуулагдаха байна. Эдэ заводууд валова продукци үйлэдбэрилэн гаргаха түсэбөө 150 гаран процент дүүргээ. Мүн энэ павильон соо Бурят-Монголой Большеречинскэ загаһа үсхэбэрилгын заводой хүдэлмэри харуулагдаха байна. Энэ завод 1954 ондо омулиин 350 миллион түрьһэ инкубацилаад, тэрэнэйнгээ 72 процентые жараахай болгоо.

«Агналга ба ан үсхэбэрилгэ» гэжэ павильон соо Байкало-Кударын болон Кабанскын ондатрова ажахынуудай дүй дүршэл харуулагдаха юм. Эдэ ажахынууд үнгэрэгшэ жэлдэ ангай арһа тушааха даалгабаряа 100 гаран процент дүүргээ. Тэрээнһээ гадна Кабанскын ондатрова ажахы ороной бусад областьнууд болон республикын аймагуудта

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Бурят-Монголой дуунай ба танцын ансамбль Москвада ерээд байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй Центральна Байшанда болоһон творческо вечертэ Бурят-Монголой АССР-эй габьяата артистка Т. Гергесова тувинска арадай хатар наадажа байна. ТАСС-эй фотохронико.

Харагшадай конференци болобо

Һаяшаг гүрэнэй Бурят-Монголой хүүдэл драматическа театрта городой олониитын түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар харагшадай конференци болобо.

Өөһэдынгөө хэжэ байһан хүдэлмэри тухай элидхэлые театрын главна режиссер, БМАССР-эй арадай артист Ц. Шагжин хэлэбэ.

—Манай театр хүдөө нютагуудай ажалшадай дунда бурят-монгол искусствые нэбтэрүүлхэ талаар тон хүндэтэй үүргэ дүүргэхэ ёһотой юм,—гэжэ нүхэр Шагжин хэлэнэ,—энэ хадаа репертуараа ехэ нарииаар, бодомжотойгоор шэлэн олохыемнай бидэнһээ эринэ. Манай театрын нэгэ онсо илгаань юуб гэхэдэ, артистнарай дутамаг байһан ушарһаа зүжэгүүдтэ үсөөн хүнүүд хабаадалсана, тиимэһээ таарамжатай сомор пьесэ бэдэржэ олохо зэргэтэй болонобди. Үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр 6 шэнэ зүжэг, тэрэнэй тоодо 5 комеди бэлэдхэжэ табиһан байнабди.

Нёдондо театрымнай коллектив республикын 19 аймагуудаар, тэдэнэй тоодо 3 холын аймагуудаар ябажа, наада харуулһан байна. Мүн тэрэшэлэн Читын областиин түмэр замай станциинууд ба сэрэгэй частьнуудаар, Агын ба Усть-Ордын национальна округуудаар ябажа ерээбди. Ингэжэ ябахадаа 300 гаран зүжэгүүдые табиһан байнабди, тэдэниинемнай 50 мянга гаран хүн хараһан юм. Театрын коллективтэ залуу артистнууд нэмэжэ байна. Хүдөөгэй урайһайханай самодеятельностьһээ С. Уладаева, В. Самандуев гэгшэд театрта ерээд амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байна.

Элидхэлэй һүүлээр театрын хүдэлмэри тухай харагшад үгэ хэлэжэ, өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые оруулба.

—Манай бурят-монгол театр ажалшадай дунда хүндэтэй ба һайшаалтай боложо байна. Театрын артистнарай мэргэжэл шадабари дээшэлнэ. Һаяхан табигдаһан «Будамшуу» гэжэ комедиие ажалшад илангаяа һонирхожо харана, — гэжэ областной партийна һургуулида һуралсагша нүхэр Дагбаев хэлэбэ, — Зүгөөр театрын хүдэлмэридэ бага бэшэ дутагдалнууд бии. Юуб гэхэдэ, зарим артистнар бурят-монгол литературна хэлэеэ хүсэд һайнаар шудалаагүй байха юм.

«Хүлисэжэ хайралыт» гэһэн комедидэ РСФСР-эй габьяата артистка Н. Гендунова, залуу артистка С. Уладаева гэгшэд шадамар бэрхээр наадаһан байна. Харин «Амаралтын үдэр» гэжэ комедидэ наадаһан артист нүхэр П. Николаев нэгэ картиные бүришье ойлгосогүйгөөр, үнэншэмэ бэшээр харуулһан байна,—гэжэ нүхэр Занханова мэдүүлбэ.

—Бидэнэр, студентнэр, Островскиин, Гоголиин бэшэһэн комединүүдые, мүн тэрэшэлэн залуушуулда зорюулагдаһан мүнөө үеын драматургнуудай пьесэнүүдые харахые хүсэнэбди. Тэрээнһээ гадна, урдань табигдаһан «Тайшаагай ташуур», «Баяр», «Отелло» гэһэн зүжэгүүдые шэнээр табижа эхилбэл һайшаалтай байгаа, — гэжэ Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ пединститутдай студентнэр Дугаров, Дарижапов гэгшэд хэлэбэ.

Эрхим хүнүүдээ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ эльгээе!

(Түгэсхэл).

абаашагдажа үдхэгдэхынь тулада 119 амиды ондатра барижа тушаагаа. Мүн тэрэшэлэн жэл соо 19 шоно алаһан Яруунын аймагай ангуушан Г. И. Парфенов выставкэдэ ошохо байна. Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын «Юннадууд» гэжэ павильон соо Баргажанай аймагай Уринска, Заиграйн аймагай Үнэгэтэйн дунда һургуулинуудай һургуули шадарай туршалгын участогуудай хүдэлмэри харуулагдаха юм.

Манай республикаһаа ерэхэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха кандидадуудай тоо энэ тэдыгээр хизаарланагүй. Мүнөө республикын аймагуудта выставкэдэ хабаадаха кандидадуудые шэлэн олохо хүдэлмэри үргэлжэлжэ байна. Ингээд нютагай советскэ болон хүдөө ажахын организацинууд кандидадуудые шэлэн олохо хүдэлмэреэ бүри үргэнөөр ябуулха ёһотой.

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха кандидадуудые шэлэн олохо хүдэлмэри ехэ харюусалгатай хэрэг мүн. 1954 оной хүдэлмэриин дүнгүүдээр 1955 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын тулада ажалдаа ямар дүн туйлаха байһан тухай выставкын Главна Комитедэй тогтоолтой ажалшадые гүнзэгыгөөр танилсуулха хэрэгтэй. Мүнөө манай республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна. Энэ мүрысөөндэ колхозууд, машинно-тракторна станцинууд, совхозууд болон хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд элэбхитэйгээр хабаадалсаха ёһотой. Мүнөө зорилго юуб гэхэдэ, энэ мүрысөөн хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын хараалһан асари ехэ программые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө үргэн ниитэ зоной мүрысөөн боложо дэлгэрхэ ёһотой.

Саашадаа оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ, ниитын малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр, гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхын, ерэхэ хабарай тарилгада һайнаар бэлэдхэхын түлөө, тиин хүдөө ажахын культурануудай баян ургаса ургуулхын, малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхын түлөө колхозниигууд болон механизаторнууд, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд тэмсэхэ, ниимэ лозунг-уряатайгаар хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө хүдэлмэрилхэ ёһотой.

Манай Бурят-Монголой АССР хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ колхозууд болон машинно-тракторна станцинуудые, түрүү малшад, огород таригшад, таряан ажалай бригадынхид болон механизаторнуудые олоор эльгээхэ арга боломжотой юм. Тэрэ арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэхэ зэргэтэй.

М. НЕЧАЕВА,
БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ бэлэдхэлэй секторэй начальник.

Албаниин арадай республикын ажалшадай туйлаһан амжалта

ТИРАНА, декабриин 31. (ТАСС). Албанска арад шэнэ жэлые ажалай ехэ амжалтануудые туйлажа угтаба. Промышленностиин валовой продукци 1954 ондо дайнай урда тээхи хэмжээнһээ 11,4 дахин ехэ болоо. Хүн бүхэн дээрэ хубаажа үзэхэ болоо һаа, энэ үе соо электроэнерги үйлэдбэрилгэ 25 дахин, нүүрһэ малтан абалга — 28 дахин, хлопчатобумажна бүд нэхэлгэ — 35 дахин, модоной материалнуудые гаргалга — 23 дахин ехэ болоо.

Жэлэй турша соо Влорада цементнэ томо завод баригдажа дүүргэгдэһэн, Корчадо шэлэй завод ашаглалгада оруулагдаһан, нютагай промышленностиин хэдэ хэдэн предприятинууд баригдаһан байна. Табанжэлэй томо барилганууд болохо Энвер Ходжын нэрэмжэтэ гидроэлектростанци, Перрикадэхи нефть сэбэрлэлгын завод, Леван-Фиерын уһалууриин канал амжалтатайгаар баригдажа үргэлжэлөө. Хүдөө ажахыда бага бэшэ амжалта туйлагдаа. Тарилгын талмай 1938 онтой сасуулбал үнгэрэгшэ жэлдэ 70 процентээр ехэ болоо. 1938 онтой сасуулбал 1954 оной турша соо шэнисэ 2 дахин ехээр, рис — 10 дахинһаа ехээр, хлопок—66 дахин ехээр суглуулагдаа.

1954 он хадаа ажалшадай ажана һайн байдалые саашадань һайжаруулгын жэл байгаа. Промышленна болон эдеэ хоолой эд товарнуудай сэн тоогоороо 3 дахин химдаруулагдаа. Арад зон 1950 онтой сасуулбал 1954 ондо сахар 57 процентһээ ехые, өөхэ — 90 процентһээ ехые, хлопчатобумажна бүд — 80 процентһээ ехые, нооһон бүд — 70 процентһээ ехые, арһан ба резинэ гутал 111 процентһээ ехые абаһан байна.

Чехословакиин шахтёрнуудай ажалай амжалта

ПРАГА, декабриин 31. (ТАСС). Чехословакиин шахтёрнууд нүүрһэ малталгынгаа жэлэй түсэбые болзорһоонь 13 үдэрөөр урид дүүргэбэ. Үйлэдбэриингөө даалгабариие болзорһоонь урид дүүргэһэн 50 гаран шахтанууд түсэбһөө гадуур миллион хахад тонно нүүрһэ малтаа.

Чехословацка республикада малтагдажа байгаа бүхы шулуу нүүрһэнэй дүрбэнэй гурбан хубиие малтадаг Остравско-Карбинска бассейнын горнягууд үнгэрэгшэ жэлдэ амжалтатайгаар хүдэлөө. Бассейнын олонхи шахтануудынь декабриин хахадта ерэхэ жэлэйнгээ түсэбөөр нүүрһэ малтажа эхилээ.

Польшын нүүрһэнэй промышленность жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ

ВАРШАВА, декабриин 31. (ТАСС). Польско нүүрһэнэй промышленность үйлэдбэриингөө жэлэй түсэбые болзорһоонь 2 үдэрөөр урид дүүргээ. Горнягууд жэлэй дүүрэтэр орондоо түсэбһөө гадуур ехэ нүүрһэ үгэхэ юм. Польшодо нүүрһэ малталга дайнай урда тээхи үетэй сасуулбал 2,5 ехэ болоо. Ороной арадай ажахы энэ жэлдэ 90 миллион гаран тонно нүүрһэ абаа.

Советскэ кинофильм Грецидэ ехээр һонирхогдобо

АФИНЫ, декабриин 31. (ТАСС). «Арена смелых» гэжэ советскэ кинофильм Грецидэ ехэ амжалта туйлаба. Түрүүшын 4 үдэрэй турша соо Афинын болон Салоникагай кинотеатрнуудта энэ кинокартиные 15 мянга гаран хүн хараа. «Элефтерия» гэжэ газетэ кинофильмдэ һайн сэгнэлтэ үгэхэ зуураа, иигэжэ бэшэбэ: «Дэлхэй дээрэхи эгээн һайн цирковой номернуудые хаража, хүн зон ехээр һонирхоно. Дэн үлүү гоёоһон юумэнүүд фильм соо үгы байна. Ородой акробадууд, жонглёрнууд болон клоунууд цирковой искусствын талаар эрхим мастернууд болонхой».

Американо-чанкайшистска шпионууд КНР-тэ сүүдлэгдэбэ

ШАНХАЙ, декабриин 31. (ТАСС). «Аньхуэйжибао» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитадай территори дээрэ самолёдһоо буулгагдаһан американо-чанкайшистска агентнуудай хоёр бүлэгтэ Аньхуэй провинциин арадай сүүд приговор соносхобо. Нэгэдэхи бүлэгынь Аньхуэй провинциин Хршань уездэ буулгагдаһан байгаа. Тэрэ бүлэгынь американо-чанкайшистска 6 агентнүүдһээ бүридэһэн байба. Мүн тэрэ провинциин Гуандэ уездэ буулгагдаһан нүгөө бүлэгынь 8 агентнүүдһээ бүридэһэн байгаа. Эдэ агентнүүдэй ехэнхинь чанкайшистска армиин офицернүүд, профессиональна шпионууд юм. Эдэ хоёр бүлэгтэ хабаадагшад 1951 ондо Тайвань аралай Даньшун городтохи тусхай курсануудта шпионско мэргэжэлдэ һуралсаһан юм. Американска разведчик Милтон, тэрэшэлэн Чан Кай-шиин зонхилогшодой тагнуулай органуудые толгойлогшод тэдэнэрэй һуралсалые хүтэлбэрилөө.

Сэрэгэй болон политическэ мэдээнүүдые суглуулха, Тяньцзинь — Пукоу гэжэ түмэр замай шугам дээрэ, мүн бусадшье шухала түмэр замууд дээрэ һүйдхэл эмхидхэхэ гэһэн зорилго шпионско-диверсионно бүлэгүүдэй үмэнэ табигдаһан байгаа. Түмэр замай хүүргэнүүдые һандаргаха, поезднуудые, мүн бусад шухала барилгануудые тэһэлхэ, тэрэшэлэн шпионско организацинуудые олошоруулха гэһэн даалгабариие диверсантнууд абаһан байба. Шпионууд самолёдһоо бууһан дарыдаа баригдаһан байгаа. Арадай сүүд хадаа тэдэнэрэй 12-ыень үлгэжэ алаха, 2-ень бүхы наһан соонь түрмэдэ хааха гэһэн шиидхэбэри гаргаба.

США-да прогрессивнэ организацинуудые хашана

ВАШИНГТОН, декабриин 31. (ТАСС). США-гэй юстициин министр Браунелл гэгшэ «һүйдхэгшэдэй» списогтэ үшөө 27 организацинуудые оруулба. Эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байһан үшөө табан бүлэг мүн лэ тэрэ тоодо оруулагдаа. «Һүйдхэгшэдэй» списогүүдтэ мүнөө үедэ 254 организацинууд тоологдоно.

Наукын, искусствын, мүн сүлөөтэ мэргэжэлнүүдэй национальна совет, Смитын хуулида хашагдагшадые сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй национальна комитет, тэрэшэлэн эб найрамдалай түлөө тэмсэхын, гражданска эрхэ хамгаалхын, мүн хүдэлмэригүйшүүлые үсөөрүүлхын түлөө тэмсэхын тулада эмхидхэгдэһэн нютагай элдэб бүлэгүүд эдэ организацинуудай тоодо оролсоно.

Таиландые США өөрынгөө сэрэгэй база болгожо байна

ШАНХАЙ, декабриин 31. (ТАСС). Бангкокһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Зүүн Урда Азиин оронуудай (СЕАТО) агрессивнэ блогто Таиландын ороһонһоо хойшо американецууд энэ орондо сэрэгэй бэлэдхэлые ехээр хэнэ.

Американска сэрэгэй «советнигүүдэй» бүлэг Таиланддахи американска сэрэгэй ажал-ябуулгын центрынь болонхой. Таиланддахи тэрэ бүлэгэй тоонь мүнөө 400 шахуу болоо. Таиландын оборонын министерстводэхи американска «советнигүүдэй» тоо армейскэ болон полицейскэ частьнуудтахи американска «инструкторнуудтал» адли һүүлэй үедэ олошорбо гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Таиландска армида американска буу зэбсэг ехээр асарагдадаг боложо байна. Бангкокско портдо һаяхан танкнууд, мүн 105 миллиметрын гаубицанууд асарагдаа. Саттакип гэжэ далайн сэрэгэй базада ехээр сэрэгэй ашаанууд ерэжэ байна. Сэрэгэй складуудта ехэ хэмжээнэй буу зэбсэг хадагалагдажа байдаг. Эдэ буу зэбсэгүүдэй зарим хубинь Лаос ба Камбоджодо эльгээгдэхэнь магадгүй гэжэ мэдээнүүдһээ эли болобо.

Таиландда, илангаяа Лаос ба Камбоджодо дүтын районуудта сэрэгэй плацдарм байгуулха хэрэгтэ американецууд анхаралаа ехээр хандуулна. Эдэ районуудта харгынууд болон хүүргэнүүд баригдана, мүн шэнээр заһабарилагдана. 1955 ондо Сарабуриһаа Бан-Пай хүрэтэр 300 километрын газарта стратегическэ шоссе баригдахаар хараалагдана. Камбоджын столица Пном-Пень Бангкок хоёрой хоорондо түмэр зам һэргээн бодхоогдоо. Сирачада далайн ехэ порт баригдахаар түсэблэгдэнэ. Тэрэ порт хүрэтэр түмэрзам татагдаха юм.

Вьетнамһаа зугадаһан 40 мянган хүнүүдые Лаосто дүтэ районуудһаа түргөөр зайлуулхые американецууд эринэ. Эдэ зугадагшадай олонхинь Вьетнамай Демократическа Республикада бусаха хүсэлэнтэй байна. Гэбэшье, таиландска засагаархил тэдэнэрые баодаевска засагаархидта үгэхэ гү, али ороной холын районуудта байгуулагдажа байгаа концентрационно лагерьнуудта эльгээхэ хүсэлэнтэй байна. Нютагай хитад яһатанда эсэргүү хашалта мүн лэ үргэлжэлһөөр.

Германиин коммунистическэ партиин съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ

БЕРЛИН, декабриин 30. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Гамбургда боложо байгаа КПГ-эй съезд дээрэ үсэгэлдэр КПГ-эй правлениин дурадхаһан 32 тезис баталагдан абтаба.

Тус тезисүүд дотор мүнөөнэй политическэ байдалда шэнжэлэл хэгдэнэ, агрессивнэ германска милитаризмын һэргэн бодолгодо эсэргүү, эб найрамдалай, демократическа үндэһэ һуури дээрэ Германиие нэгэдүүлхын түлөө, ниитэевропейскэ аюулгүй байдал хамтаараа хамгаалха системэ байгуулхын түлөө тэмсэлдэ КПГ-эй баримталха хараа шугам тодорхойлогдоно.

КПГ-эй уставта хубилалтанууд оруулагдаа. Хэдэ хэдэн делегацинуудай дурадхалай ёһоор, съезд бол Эрнст Тельманэй түрэһөөр 69 жэлэй ойдо зорюулан хүнүүдые партида абалгые үргэлжэлүүлхэ гэжэ тогтообо. Тус ой 1955 ондо гүйсэхэ байна.

Удаань КПГ-эй правлени һунгагдаа. Правлениин нэгэдэхи секретаряар Макс Рейман һунгагдаһан байна. Съездын делегадууд энэ мэдээсэлые удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаа.

КПГ-эй правлениие һунгаһанай һүүлээр съезд немецкэ арадта зорюулһан манифест баталан абаа.

Арестовалагдажа болохо байһан туладаа съездэ ерээгүй Макс Рейманэй плёнко дээрэ бэшэгдэһэн үгэ съездын эсэстэ шагнагдаһан байна.

Энээгээр КПГ-эй съезд хүдэлмэреэ дүүргээ.

Германиин коммунистическэ партиин съездын зүгһөө немецкэ арадта зорюулагдаһан манифест

БЕРЛИН, декабриин 31. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, немецкэ арадта зорюулагдаһан манифест Гамбургда болоһон Германиин коммунистическэ партиин съезд дээрэ үсэгэлдэр баталагдаба. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэгшүүритэ муухай юумэнүүдэй немецкэ арадай ухаан бодолдо элеэр һанагдажа байбашье һаань, үһөө нэхэхые хүсэгшэ элдэб этэгээдүүд немецкэ залуушуулда сэрэгэй хубсаһа үмдэхүүлхые, немецкэ арадые дайнай замда дахинаа түлхижэ оруулхые хүсэнэ гэжэ манифест дотор хэлэгдэнэ.

Германиие милитаристска, булимтаралгын дайнай замда, аюулай ба хосоролгын замда оруулха хэрэгтэ зорюулагдаһан парижска хэлсээнүүд бэелүүлэгдэхэ ёһогүй гэжэ манифест дотор тэмдэглэгдэнэ. Энэ аюулта замда орохогүйн түлөө тэмсэхэ саг манай арадта үшөөл бии байна. Германиин коммунистическэ партиин гамбургска съезд шиидхэбэреэ гаргаха саг тулажа ерээ гэжэ бүхы немецкэ арадые уряална.

Франциин национальна суглаанда

ПАРИЖ, декабриин 31. (ТАСС). Национальна суглаанай үсэгэлдэр үдэшын заседаниин нээгдэхэдэ депутат Матильда Габриэль-Пери үгэ хэлэжэ, сэрэгэй парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталхын түлөө голосуудаа үгэгшэдые ехээр шоо үзэн зэбүүрхэбэ.

Удаань национальна суглаанай түрүүлэгшэ Ле Трокер парижска хэлсээнүүдэй эсэслэн баталагдаһан грамотануудые абалсаха хүрэтэр Советскэ Союзтай хэлсээ хэхэ шухала гэжэ Лустано-Лако гэгшын оруулһан заһабари, мүн эбэй ёһоор харилсан ажаһуулгын ба саашадаа хинагдажа байхаар буу зэбсэгүүдые нэгэн доро хороолгын үндэһэ һуури дээрэ бүхы оронуудай хоорондо эб найрамдал хангахын тулада правительство бүхы хэмжээ абаха ёһотой гэжэ Морис Фор, Пьер Куран болон бусадай оруулһан дурадхал хадаа хэлсэгдэхэ асуудал соо үлөөд байна гэжэ соносхобо.

Гадаадын хэрэгүүдэй комиссиин түрүүлэгшэ социалист Даниэль Мейер оруулагдаһан дурадхалнуудые заседаниин хэлсэхэ асуудалһаа гаргахые дурадхаба. Тиихэ зуураа, эдэ дурадхалнуудые «шэнжэлхын» тулада комиссида саг болзор хэрэгтэй гэжэ хэлэбэ. Оруулһан дурадхалаа хамгаалжа, Лустоно-Лако гэгшын үгэ хэлэһэнэй һүүлээр коммунист Франсуа Бийу гэгшэдэ үгэ үгтэбэ. Тэрэ хадаа мүнөөдэрэй голосовани Франциda ба тэрэнэй арадта эсэргүү хорото ябадал гээшэ, энэ хадаа Холбоото Штадуудай ба Англиин правительствонуудай зүгһөө хэгдэһэн жэгшүүритэ хашалтын үрэ дүн мүн, французска арад мүнөөдэрэй голосованитай хэзээшье эбсэхэгүй гэжэ мэдүүлбэ. Эсэслэн баталалга хадаа тон үсөөхэн голосуудай ашаар лэ һайшаагдаа гэжэ оратор тэмдэглээ.

Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүү, парижска хэлсээнүүдтэ эсэргүү тэмсэлээ бидэнэр зогсоохогүйбди гэжэ Бийу саашань хэлэбэ. Тэрэ хадаа сэрэгэй парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталһанай түлөө харюусалгые Мендес-Франсын правительство, тэрээниие дэмжэһэн депутадууд дааха байна гэжэ тэмдэглээ. Коммунистнууд энэ правительствода хэзээшье этигэхэгүй, Баруун Германиие зэбсэглэхын түлөө голосовалһан депутадуудта өөһэдыгөө зүбтүүлхэ арга боломжо олгохогүй гэжэ Бийу тэмдэглэбэ.

Түрүүлэгшээр һууһан Ле Трокер энээнэй һүүлээр Лустоно-Лакогой, мүн депутадууд Фор, Куран болон бусадай оруулһан дурадхалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ тодорхой бэшэ болзороор хойшолуулагдаа гэжэ соносхобо.

Энээнэй һүүлээр Национальна суглаанай заседаниин забһарлалга болоод, удаань бюджетнэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ эхилээ.

Франциин национальна суглаанда болоһон голосовани тухай Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэл

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 31. (ТАСС). Этигэл найдабари олгохо тухай асуудалые Мендес-Франсын табиһантай дашарамдуулан парижска хэлсээнүүдэй хуулиин проектын нэгэдэхи статьягай түлөө национальна суглаан дээрэ үгтэһэн 287 голос хадаа депутадуудай тоогой (627) хахадһаань үсөөн байна гэжэ Юнайтед Пресс агентство мэдээсэнэ. Парижска хэлсээнүүдые баримталагшадай багахан бүлюу байдал туйлаһан ушар хадаа Франциин бүхы зоной зүгһөө Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ дурагүйтэжэ байһыень элеэр харуулна гэжэ тэршэлнэ.

Франциин национальна суглаанда болоһон голосовани тушаа Эйзенхауэрэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 31. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Франциин Национальна суглаанда болоһон голосованитай дашарамдуулан США-гэй президент Эйзенхауэр энэ голосованиин дүнгүүд «ехэ ханамжа түрүүлбэ» гэжэ мэдүүлбэ.

Парижска хэлсээнүүдые буруушаажа голосовалагшад тушаа хэмжээ абтаба

ПАРИЖ, декабриин 31. (ТАСС). Парижска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Франциин социалистическэ партиин хүтэлбэрилхы комитет парижска хэлсээнүүдтэ эсэргүүсэжэ голосовалһан, урдань министр байһан Макс Лежениие партиһаа гаргаха тухай, депутадууд Бриффо, Буэй, Гурдон, Обан, Монтель, Мореллe болон бусадай партийна бүхы түлөөлэлгые хаһаха тухай шиидхэбэри гаргаба.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Смелая разведка» (10 ч. 30 м., 12 ч. 30 м. ба 14 ч. 30 м., «Дороги жизни» (16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м., 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта — «Девочка в цирке», «Два жадных медвежонка» (10 ч. 30 м.), «По следам врага» (11 ч. 45 м., 13 ч. 30 м., 15 ч. 15 м., 17 ба 20 ч.), «Мститель из Эльдорадо» (22 ч.), «Вальс на льду», футбол «СССР—Венгрия» (19 ч.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны: редакции: редактора — 23. заместителя редактора — 7-85. отв. секретаря — 3-23. партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов — 6-84. культуры и быта, промышленности — 4-52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00342. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 28.